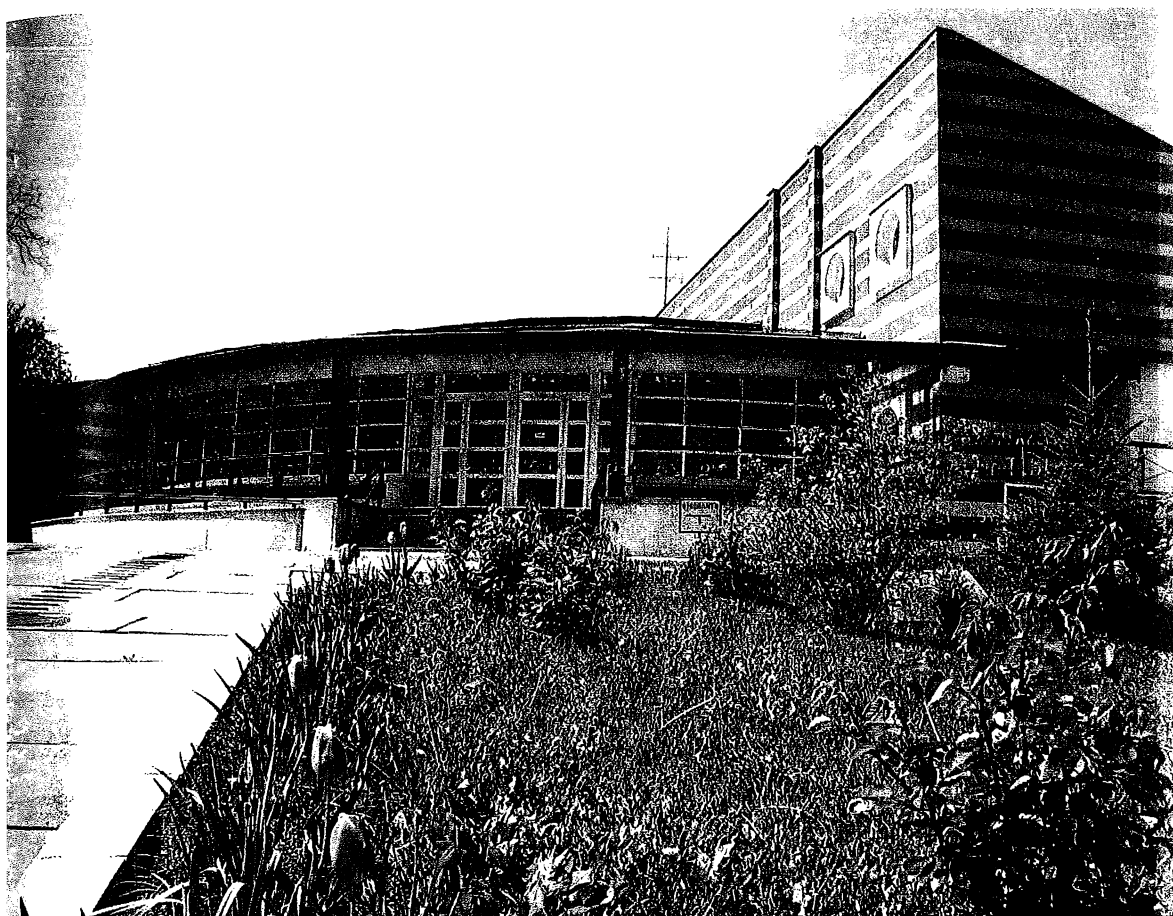

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

A kolozsvári Bethánia Gyógyterápiás Napközi Otthon

Huszonharmadik évfolyam
2012. Március

3

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Constantinescu Herman: Jézus tanítása a bűjtről. Márk 2,18–22	99
Kis Zoltán: Mózes ítélete. 2Mózes 2,23–25	101
Nagy Ferenc: Ninive bűjtje. Jónás 3,5–9	103
Uri Imre: A szeretet harca. Efézus 6,13–17	106

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai. 1. Ímé, a magvető kiméne vetni. Márk 4,3–8	109
---	-----

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre Taníts meg Urunk arra, hogyan kell élnünk és meghalunk! (Fiatalember tragikus halálára) Zsoltárok 90,12	115
--	-----

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Orvosság a fáradtságra. VII. Belefáradva a kritizálásba és az állandó tetszeni-akarásba.....	117
---	-----

Alkalmi prédikációk

<i>Esketési igehirdetés</i> Id. Farkas Sándor: Őrizzétek meg szíveteket... Példabeszédek 4,23.....	122
<i>Temetési igehirdetés</i> Raab Vilmos: Drága az Ő kegyeseinek halála. Zsoltárok 116,15–16	123
<i>Igehirdetés ifjúsági istentiszteletre</i> Pápai László: Elég meggyőző. János 20,30–31	124
<i>Igehirdetés presbiteri eskütételre</i> Lórincz István: „...esküt tevének, hogy az Isten törvényében járnak...” Nehémiás 10,29b	127

A címlapon a kolozsvári Bethánia Gyógyterápiás Napközi Otthon. 1997-ben nyílt meg.

A hátlapon Bede Anna *Fohász* című verse.

Vasárnapi prédikációk

Constantinescu Herman

Kézdivásárhely

Jézus tanítása a böjtről

Alapige: Márk 2,18–22

Bibliaolvasás: Máté 16,13–23

A hit dolgában a vallásos gyakorlatokat tekintve voltak, akik Jézushoz mentek és kérdéseket tettek fel. Jézus ezekre válaszolt. Név szerint nincsenek megnevezve, kik voltak azok, akik Jézushoz mentek és szóltak. Márk csak annyit mond: „Odamentek Jézushoz és szóltak hozzá.” Krisztus előtt nem fontos a kérdező személye.

Fontos az, hogy igaz hitből jövők legyenek a kérdések. Fontos, hogy reménykedve keressük az Urat a mi kérdéseinkkel, bízva abban, hogy eligazít minket, választ ad nekünk. Lehet zörgetni, lehet kérdezni az Úrtól. Azért jött el Jézus a világba, hogy minden kérdésre feleletet adjon. Álljunk be azoknak sorába, akik előttünk jártak, akik hozzá jöttek, kérdeztek és szüntelenül szóltak hozzá, és meglátjuk, hogy Jézus felel. Jézus mindenkinek válaszol. Aki nem jön Jézushoz és nem kérdez tőle, nem kér tanácsot, nem szól Jézushoz, nem imádkozik hozzá, nem hallgatja meg, az sötétségben marad, ahol nincs hit, remény, bizalom.

Az ígében feltett kérdés: „Miért böjtölnek János tanítványai a farizeusok tanítványai, és a te tanítványaid pedig miért nem böjtölnek?”

A kérdés az, hogy hívő keresztyén életet élünk, van-e szükség böjtölésre, külső formákra, kötött vallásos gyakorlatokra? Mit kell és mit nem kell tenni, mit szabad és mit nem szabad cselekedni? Kell-e böjtölni vagy nem? Mikor mit szabad a keresztyén embernek ennie és innia? Mikor és hogyan kell az embernek magát megtartóztatnia? Nem a mély hitű emberekben merülnek fel ezek a kérdések, hanem azokban, akik azt gondolják, hogy ha bizonyos napokon, főleg pénteken nem esznek például húst, ezzel üdvösségüket elősegítik.

Vannak, akik lenézik azokat, akik Jézus tanítványaihoz hasonlóan esznek, isznak és nem böjtölnek. Jézus nem ad szabályt a böjtölésre. De rámutat arra, hogy a keresztyén vallás nem a külsőséges dolgoktól való tartózkodás, hanem a vele való életközösség. Az Ószövetség népe a külsőségekhez ragaszkodott és ezek betartásával kívánta szolgálni Istent. Az Újszövetség népe külsőségek nélkül akarta és akarja szolgálni Istent. Az Ószövetségben és az Újszövetségben Istent szerető emberek keresték a helyes utat Istenhez. Mindig Istent szerető emberek keresték az utat az örök élet felé. Jézus a feltett kérdésre így válaszolt:

„Vajon böjtölhet-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? Addig, amíg velük van a vőlegény, nem böjtölhetnek.”

A hívek közössége a Krisztushoz tartozók boldog lakodalmas háza. Sajnos, nem mindig érződik a lakodalmas öröm, hanem inkább szomorúság van a gyülekezetben. Sokszor azt tapasztaljuk, hogy az egyház a szokások betartásának a közössége. Vannak, akik bizonyos napokon, bizonyos ételektől tartózkodnak.

Jézus magát vőlegénynek nevezi. Isten Fia, Jézus az örökös, benne áldatik meg a föld minden nemzetsége. Ő az Út, Élet és Igazság. A Vőlegény eljött a menyegző megtartására. Keresi menyasszonyát. Jézus eljött keresni a benne hívőket. Eljött, hogy megkeresse az övéit, szolgálai formát vett magára, hogy hozzánk mindenben hasonlatos le-

gyen, kivéve a bűnt. Bűnösök közé jött, hogy mindenki láthassa. Jézus az Anyaszent-egyház minden tagját várja. Mindannyiunkat szeret és nekünk akarja adni gazdagságát.

Az ige azokat, akikhez a vőlegény jött lakodalmasoknak, násznépnek, más helyen menyasszonynak nevezi.

Jézus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Igéje és Szentleke által jelen van. Mi csak vele újlhatunk meg, vele mehetünk az örök életbe. Akinek nincsen Vőlegénye vagy elveszti azt, annak lehetnek külső keretekhez kapcsolódó nehézségei. A keresztyén élet Krisztussal való együttlét, vele való örvendezés. Aki vele együtt él, az örömmel telik meg, mintha lakodalmon venne részt. Az igazi keresztyén élet a testvérek lakodalmi összegyülekezése, örvendezése egymás közt és a Vőlegénnyel.

Olyan közel kell kerülnünk Krisztushoz, amilyen közel van a vőlegény a násznéphez. Az egyházban meg kell látnunk a boldogan örvendező násznépet. Krisztus emberi természete szerint nincsen itt a földön, de Istensége, Szentleke és kegyelme által soha nincs távol tőlünk.

Kérdés az, hogy ma miképpen van együtt Krisztus a násznéppel, az egyházzal és hogyan örvendezhetünk? Az egyházban élni azt jelenti, hogy mi vele együtt vagyunk. Krisztus közeledik hozzánk és birtokba vesz minket. Ő áll keresztyén életünk középpontjában.

Hallottuk az igéből: „De eljön az a nap, amikor elvételük töltik a vőlegény, és akkor azon a napon bőjtölni fognak.”

Aki vőlegényt akar szerezni magának, az minden külsőségeknek fontosságot tulajdonít, hogy társat szerezzen magának. Akit már eljegyeztek, az nem törődik jelentéktelen külsőségekkel. A menyasszony arra igyekszik, hogy szeretetét a vőlegény iránt megmutassa. A hívőknek, akiket Jézus megtalált, akiket Jézus eljegyzett, minden törekvésük az kell legyen, hogy minél jobban megismerjék Őt. Őt igazán szeressék, Tőle el ne szakadjanak. A Krisztus nélkül élő emberek gyötrődhetnek.

Amikor elvételük a Vőlegény, akkor bőjtölni fognak az övéi. Amikor Krisztus megvonja magát az övéitől, akkor jön el a lélek teljes megüresítése, megalázkodása, a bűnbánat. Krisztus nincs mindig az Ő népével. Amíg az alkalmat megadja az együttlétre, addig kell öhozzá menni.

A felolvasott igében Jézus követésére két útmutatás hangzik el.

Az első útmutatás: „Senki sem varr foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás kiépne belőle, az új a régiből, és még csúnyább szakadás támadna.”

Jézus egészen magáévá akar tenni. Teljesen újjá akar teremteni, tökéletesen meg akar szabadítani bűneinktől. Azt akarja, hogy teljesen az övé legyünk. Éljük a Krisztus szerinti életet. Teljesen szakítsunk régi életünkkel és éljünk új életet. Krisztus menyasszonya nem járhat két úton, csak az Övé.

A második útmutatás: „És senki sem tölt újbort régi tömlőbe, mert szétrepeszténé a bor a tömlőt, s odalenne a bor is, a tömlő is, hanem az újbor új tömlőbe való.”

Az új boron az evangéliumot értjük. Az evangélium minden ember életében mindig olyan, mint a friss, erjedő bor. Tömlők vagyunk Isten kezében. A tömlő az egyéni élet, az ember belső világa. A régi, gyenge tömlőket a friss bor szétrepesztette. Az evangélium borának hordozói teljesen megújult emberek kell legyenek.

Egyházunk feladata hordozni Krisztus evangéliumát. Isten a gyülekezetet a maga Igazságának a hordozására rendelte. Az egyház az evangélium, az örömmüzenet terjesztője kell legyen.

Ha a Vőlegénnyel, Jézussal élünk, járunk, akkor éljünk és járjunk úgy, mint egy örvendező lakodalmas nép. Ő ki akar emelni a hétköznapi szürkeségéből és boldog emberekké akar tenni, hogy úgy tegyünk bizonyosságot a mi Vőlegényünkről. Ámen.

Mózes ítélete

Alapige: 2Mózes 2,23–25

Bibliaviasás: 2Mózes 2,11–23

Böjti időszakban élünk. Mindannyiunk számára természetes az, hogy ebben az időszakban különösképpen odafigyeljünk étkezési szokásainkra, lelki világunkra, azaz, hogy megadjuk a módját a böjti időnek. A falun élő háziasszonyok előszeretettel veszik elő a szüleiktől, nagyszüleiktől hátrahagyott – örökölt – böjti recepteket és e szerint sűtnek-főznek, amit azután a szomszédal is megosztanak. Városon bizonyára már nincs szükség erre a receptcserére, hiszen a nagy üzletláncokban ékes betűkkel hirdetik a böjti ételek sokféleségét.

Mindezek mellett próbálunk harmóniát teremteni a fizikai test és lelki élet között. Különösképpen elgondolkozunk ilyenkor tetteinken, cselekedeteinken, magatartásunkon – mondhatjuk azt, hogy toleránsabbakká válunk, hiszen próbáljuk keresni saját szemünkben a szálkát és másnál nem meglátni a gerendát, mert ugye böjt van, és belső önvizgálatra int a lelkész.

Ez mind jó, mind kell, mind szükséges, hiszen mindezek böjti dolgok, de a mai napon egy másfajta böjtre hívja fel figyelmünket a Szentírás Mózes cselekedetén keresztül.

Mindannyian tudjuk, hogy Mózes hogyan született, valamint azt is, hogy a jó Isten miként visel gondot a csecsemő Mózesről, miként húzta ki a vízből a fáraó leánya a kosarat és hogyan jutott így Mózes a fáraó udvarába.

A bibliaviasás során hallhattuk azt, hogy Mózes felnőtt ember lett (11. v.). A Szentírás nem tudósít minket arról, hogy milyen volt Mózes gyermekora, de bizonyára kitűnő neveletésben részesülhetett, hiszen abban a korban a civilizáció, az emberi kultúra legerőteljesebben Egyiptomban virágzott.

A fáraó leánya fogadott fiaként, bizonyára betekintése volt a fáraó udvarába, házában és a birodalmában történő dolgokba. A legjobbaktól tanulhatott. Megtanulhatta a papoktól, az orvosoktól, a csillagászoktól az akkori tudomány legújabb felfedezéseit. Bizonyára jártas lehetett a fegyverforgatás művészetében is, ismerhette a korabeli szomszédos népek földrajzi elhelyezkedéseit, kultúráit.

Egyiptominak nevelték a fáraó udvarában, de mégsem vált azzá. Mindazok ellenére, hogy mindent megkapott a fáraó udvarában, nem integrálódott bele az egyiptomi nép életébe, hiszen a Szentírás tudósít arról, hogy érdeklődött atyafiai felől, a héberek felől. Bizonyára látta a sok fényűzés, pompa mellett népének életét, hogy azok milyen nyomorúságban, elnyomatásban, kiszolgáltatottságban élnek.

Egy ilyen tapasztalatszerző úton meglátta, hogy egy egyiptomi férfi ver egy hébert – veri az ő atyjafiát. „Mikor ide-oda tekinté és látá, hogy senki sincs, agyonüté az Egyiptombelít és elrejté azt a homokba.” (12. v.) Mózes nem hirtelen haragjában, hanem megfontoltan cselekszik: körülnéz, leüti az egyiptomi férfit, érvényt szerez annak a jognak, amelytől az atyjafiai – az elnyomottakat – megfosztották. És agyonüti az egyiptomit. Szolidaritásból teszi. Meg van győződve arról, hogy cselekedete helyes, hiszen segített atyjafián.

Igen ám, de másnap ugyancsak kimegy egy ilyen útra, és két héber férfit lát civakodni, veszekedni. Kérdésére – „Miért vered a te atyádfiát?” – kérdéssel válaszol a

megkérdezett: „Kicsoda tett téged főemberré és bíróvá mirajtunk? Talán engem is meg akarsz ölni, mint megöled az egyiptomit?” (14. v.)

Mózesnek nagy tévedése volt az, amikor azt hitte, hogy jót, jól és helyesen cselekszik, amikor igazságot szolgáltatott ki az egyiptomi és a héber között felmerült ügyben. Azt hitte, hogy vérrokonain, testvérein segít, amikor megölte az egyiptomit. De lám, rá kellett döbbsennie, hogy hiábavaló volt a szolidaritása, a segítsége, az igazságszolgáltatása. Mózes megijedt és elmenekült, hiszen tudta azt, hogy milyen megtorlásokkal, atrocitásokkal jár, mikor egy „alsóbbrendű népből való ember” öl meg egy egyiptomit.

Keresztyén testvéreim! Hármass felszólítása van ezeknek a bibliai verseknek, ennek a történetnek:

I.

Mózes nem asszimilálódott az egyiptombeliekkel. Pedig megtehetné volna. Mindene megvolt: gazdag volt, tanult volt, sőt talán fényes karrier várhatott volna rá az egyiptomi udvarban. Mózes nem hogy nem tagadta meg identitását, sőt kereste vérrokonainak a közösségét. Tanulságos és példamutató Mózesnek a magatartása számunkra, kisebbségben élő erdélyi magyarok számára, mert ha megnézzük a mi fiainknak, a mi gyerekeinknek az életét, akkor azt kell mondanunk, hogy ez a mózesi magatartás sokszor nem érvényes rájuk.

Nagyon sokan elhagyják anyanyelvüket, hagyományaikat, kultúrájukat, történelmüket. Nagyon sokan elhagyják a hitüket, csak azért, hogy érvényesüljenek. Tanulhatnánk Mózesnek a magatartásából, különösen e bűjtben.

II.

A második felszólítása a történetnek, hogy nem mi szolgáltatjuk ki az igazságot és teszünk igazságot, még akkor sem, ha igazunk van. Mózesnek igaza volt, mégis rosszul cselekedett, amikor megölte az egyiptomit. Mózes megfontoltan ölt. Azt hitte, hogy igazságot szolgáltat. Éppen ez volt a tévedése és bukása. Ezért kell elmenekülnie Egyiptom földjéről.

Így van ez velünk is. Nagyon sokszor érezzük úgy, hogy igazságot kell szolgáltatnunk. De nem mi kell igazságot szolgáltatassunk, hanem vannak világi hatalmak, fórumok, bíróságok, akik igazságot szolgáltatnak. Mindenekfelett, ha ezeknél a szerveknél sem kapunk igazságszolgáltatást, tudnunk kell, hogy Isten előbb vagy utóbb igazságot fog szolgáltatni az igazak javára. Így lett Izráel népének életében is, hiszen a 25. versben azt mondja az Ige, hogy miután meghallotta Izráel fiainak fohászadásait a szolgaság miatt, „gondja vala rájuk Istennek”

Isten meghallgatta a mi fohászadásainkat is, hiszen negyven évi elnyomatás után igazságot szolgáltatott. Elnyomottakból szabad néppé lettünk. A negyven évi elnyomatás alatt nagyon sok ember próbálta igazát keresni, és még sokan próbálják ma is. De mi lett azokból az emberekből, akik a maguk igazságára támaszkodtak? Eltiporták azokat, börtönbe vetették őket, sokan pedig elmenekültek.

III.

Harmadik felszólítása ennek a történetnek, hogy nem mindenki gondolkodik úgy, mint mi, és minden dolog előbb vagy utóbb kitudódik. Mózesnek a tette is kitudódott. Azt hitte, hogy héber testvérei is pontosan úgy gondolkodnak, mint ő. Mi is sokszor

meg vagyunk győződve, hogy csak a mi gondolkodásunk, magatartásunk a jó, a helyes, és próbáljuk ezt ráerőltetni másokra is.

Keresztyén testvéreim! Ne higgyünk abban, hogy lenne olyan dolog, ami ki ne tudódna! Nincs a földön olyan zúg, olyan rejtekhely, ahová el lehetne bújni Isten előtt. Isten előtt nincsen titok.

Miután Mózes tette kitudódott, elmenekül a Midián földjére. Azt hinnénk, hogy csoda volt Egyiptomból a Midián földjéig való eljutás. Az biztos, hogy Isten gondot viselt Mózesről, de az is biztos, hogy Mózes tudta, hogy hol vannak, hol élnek rokonai, hiszen a fáraó udvarában megtanulta a szomszédos népek földrajzi elhelyezkedését. Midián földjén Isten gondviselését tapasztalta meg, hiszen Isten megáldotta őt egy apóssal, egy jó feleséggel és két gyermekkel.

Isten a benne bízókról gondot visel. Gondot viselt Mózesről, de gondot viselt mindazokról az emberekről, akik a kommunizmus idején elmenekültek.

Isten nem felejtette el a nyomorúságban élő népét sem. Meghallotta imádságaikat, fohászkozásait és gondja volt rájuk.

Keresztyén testvéreim! Isten mindig meghallgatja a mi imáinkat. Még a ki nem mondott vágyainkat is tudja. Tudja, hogyan élünk, látja életünket, látja örömeinket és bánatainkat, fájdalmainkat és nyomorúságunkat. Ezért különösképpen a börtben emlékezzünk identitásunkról, vizsgáljuk meg magatartásunkat, ítélkezésünket.

Istennek Szentlelke adjon nekünk őszinte szívet az önvizsgálat elvégzésére. Ámen.

Nagy Ferenc

Szőkefalva

Ninive börtje

Alapige: Jónás 3,5–9

Bibliaviaszás: Jónás 3,1–10

Ez a régi történet egy börtől beszél, Ninive börtjéről. Ninive nagy város volt, olvasuk háromszor is a Jónás könyvében, és egyszer pedig azt, hogy „Ninive pedig nagy városa vala Istennek, három napi járó föld.” (Jón 3,3) A Szentírásban először az 1Mózes 10,6–13 említi meg nevét: „Nimród... hatalmas vadász volt az Úr előtt... birodalmának kezdete volt Babel... E földről ment aztán Asszíriába, és építette Ninivét.” Ez az a nagy város, amelyet egy átok alatt élő ember utódai alapítottak, és Isten maga kénytelen volt azt mondani róla: „gonoszságuk felhatolt élémbé”. (Jón 1,2)

Ebbe a gonosz, bűnös városba küldte Isten Jónás prófétát, mert célja volt ezzel a várossal, s a benne élő több mint százhuszezer emberrel és a barmok sokaságával. „Ninive pedig nagy városa vala Istennek” – olvastuk a bibliaviaszásban, hisz Isten teremtette, az övé ez a város, ezért igényt tart reá, és egyelőre nem akarja, hogy elveszen. S nem véletlen az sem, hogy miért került bele a Szentírásba Ninive városa és a Jónás próféta könyve. Ebből a könyvből is megismerhetjük Isten szeretetét, irgalmát, kegyelmét, hosszútűrését teremtett népe iránt. Isten népének Jónással és az egykori Ninive népével együtt meg kell ismernie az Urat, teljes szívből meg kell térnie hozzá és bűnbánatot kell gyakorolnia.

A bűnbánat gyakorlásának egyik formája a bört gyakorlása. Ninive városának lakói, amint meghallották Jónás bűnbánatra, megtérésre intő rövid prédikációját, hinni kezdték Istenben és börtöt hirdettek.

A börtől azt tanítja hitvallásunk, a II. Helvét Hitvallás, hogy: „Minél súlyosabban elítéli Krisztus egyháza a tobzódást, részegeskedést és minden bujaságot és mértékte-

lenséget, annál buzgóbban ajánlja nekünk a keresztyén böjtöt. A böjt ugyanis semmi egyéb, mint a kegyesek önmegtartóztatása és mértékletessége, tehát testünknek fegyvelése, féken tartása és megsanyargatása, amit a felmerülő szükség szerint vállaltunk magunkra, ezáltal megalázzuk magunkat Isten színe előtt és a testtől elvonjuk a táplálást, hogy annál könnyebben és szívesebben engedelmeskedjék a léleknek... Régente csapások idején és az egyház nyomorúságos állapotában tartottak gyülekezeti böjtöt. Egész estig teljesen megtartóztatták magukat az ételtől. Ezt az egész időt pedig szent könyörgésekre, istentiszteletre és bűnbánatra fordították.”

Ha az ember igazán, tiszta szívből bűnbánatot gyakorol, sőt böjtöt is tart, Isten elfogadja azt. Ninive városának a böjtjét elfogadta Isten, észrevette hitüket, szívük szándékát, bűnbánatukat, ezért olvassuk a fejezet végén a 10. versben: „És látá Isten az ő cselekedeteiket, hogy megtértek az ő gonosz útjukról: és megbáná az Isten azt a gonoszt, amelyről mondá, hogy végrehajtja rajtok, és nem hajtá végre.”

A Máté evangéliumában a 12. fejezet 41. versében az Úr Jézus is elismeri Ninive megtérését, böjtjét, bűnbánatát: „Ninive férfiai az ítéletkor együtt támadnak majd fel ezzel a nemzetséggel, és kárhoztatják ezt: mivelhogy ők megtértek a Jónás prédikálására; és ímé nagyobb van itt Jónásnál.”

Sokszor milyen megszegényítő a választott nép fiaira, hogy nem fogadta el a Megváltót, a nagyobb Jónásnál, és az Úr megtérésre intő szavait – és mireánk, a 21. század keresztyéneire nézve, mert mi is hánszor mondjuk: nekünk nem kell bűnbánatot gyakorolnunk, böjtöt tartanunk, mert mi reformátusok vagyunk, mi nem vagyunk római katolikusok, azt csak a régi emberek tartották, mi modern korban élünk, nekünk már nem kötelező. Megszegényít mindnyájunkat ennek a pogány városnak és lakóinak hite, böjtöt gyakorló cselekedete, mert ők a Jónás prédikációjára nagyjaiktól kicsinyeikig zsákba öltöztek, gyászoltak és böjtöltek.

Követhetjük Jónást, ahogy bemegey ebbe a nagy városba. A nagyszerű királyi palota, a szárnyas bikaszobrok és egyéb csodák nem tartoznak a mesék világába: mindezt ma múzeumokban csodálhatjuk. Föltehetjük, hogy Jónás egy ilyen szárnyas bikaszobrot szemelt ki magának, és annak árnyékában prédikált. Jónás bátor volt. Áthaladt a nagy városon, és semmi mást nem hirdetett, csak ezt a pusztulásról szóló figyelmeztetést: „Még negyven nap, és elpusztul Ninive.” Az emberek nyilván összeszaladtak, Jónás pedig talán fellépett egy ház küszöbére, hogy valamivel magasabban álljon, mint hallgatósága, és onnan ismételtette Isten félelmetes üzenetét. Nem tudjuk, hogy hozzátette-e azt is, amit az első megbízatása alkalmával kapott, nevezetesen: „mert gonoszságuk felhatalolt élembe” Azt azonban tudjuk, hogy Ninive lakói elismerték az ítélet igaz voltát és komolyságát. Tökéletesen megértették, hogy a bekövetkező ítéletet maguk idézték elő. Ezért nem könnyelműsködtek, nem gúnyolódtak és nem üldözték el ezt az idegen férfit, a prófétát.

Jónás egyáltalán nem igyekezett arra, hogy igehirdetését érdekessé tegye hallgatósága előtt. Nem volt szüksége sem zenére, sem különleges szónoki képességre, semmiféle pompás épületre, hogy abban prédikáljon. Prédikációja talán a legrövidebb volt, amelyet valaha is elmondtak, de a leghatásosabb is, mert az egész város megtért általa. A helyiség, amelyben prédikált, Ninive utcái és terei voltak, mennyezete pedig az égbolt. De mindenki meghallotta, és mindenkit szíven talált az igehirdetés, a királytól kezdve az állatokig. Milyen csodálatos eredménye volt ennek a rövid prédikációnak! Mindez azért, mert Ninive lakói hittek Istennek.

Sajnos, ma az emberek legtöbbször eleresztik fültük mellett Isten komoly üzeneteit, nem figyelnek rájuk, mintha nem is volnának fontosak. Napjaink szomorú igazsága, hogy az emberek nem hisznek Istennek. Milyen jó lenne, hogy amiként egykor Ninive

lakóinak egyszerű hite meghozta a szabadulást a város számára, ma is szabadulást hozna világunknak, ha az emberek hinnének Istennek, és megtérnének hozzá. Ne azt szégyelljük, hogy hiszünk Istennek, hanem inkább azt, hogy nem hiszünk. A bőjtölésben, zsákruhában, hamuban nincs semmi szégyellni való. Ninive lakóinak legfeljebb a bűneiket kellett szégyellni.

Jónás igehirdetésének híre eljutott Ninive királyához is, a hatalmas vezetőhöz, mert jól ismerte Ninive hírét és királyának nagyságát és hatalmát. Mi azt gondolnánk, hogy milyen nehéz volt Jónásnak egy ilyen nehéz feladatot vállalni, aki előbbi küldetésében nem tudta vállalni, mert úgy érezte, hogy a feje forog kockán, de most bátran az Isten szavával ment és hirdette neki, Ninive királyának is azt a beszédet, amit az Úr parancsolt neki: „Még negyven nap és elpusztul Ninive.” Mi azt gondolnánk, hogy a fejét vétette a vakmerő idegennek ezért a rettenetes sértésért. Távolról sem így történt. A király is hitt az üzenetnek. Szinte érezzük, hogyan szállt le lehajtott fővel a trónjáról, mert nagyon jól tudta, hogy népével együtt kiérdemelték ezt az ítéletet. Ezért levetette királyi ruháját és letette koronáját. Igen, mert Isten Igéjének hatására, az ő szavára minden térdnek meg kell hajolnia előtte, a királyi trónusok fénye, pompája, dicsősége porba hull, Ninive királya is zsákba öltözött és a porba ült, hamut hintett a fejére.

De nemcsak ő tartott bűnbánatot, hanem városa egész lakossága, kicsinyek és nagyok százezrei zsákruhát öltöttek, porba ültek, és így mutatták ki Isten előtt bűnbánatuk mélységét.

Ez azonban nem minden, amit a király tett. Olvassuk csak tovább az ígét: „És kiáltának és szólának Ninivében, a királynak és a főembereinek akaratából, mondván: Emberek és barmok, ökrök és juhok: semmit meg ne kóstoljanak, ne legeljenek és vizet se igyanak... Ki tudja? talán visszatér és megengesztelődik az Isten és elfordul haragjának búsulásától és nem veszünk el!” (7–9. v.)

A zsákruha és a böjt igen alkalmas volt arra, hogy a mély bűnbánatuk őszinteségét kimutassa. Isten szemében azonban még fontosabb lehetett a király parancsa: „Térjen meg ki-ki az ő gonosz útjáról és erőszakosságából, mely az ő kezükben van.” Ninive megtérése azzal kezdődött, hogy hittek Istennek. Jakab apostol azt tanítja, hogy a hit halott cselekedetek nélkül. Ninive lakói megtartották a helyes sorrendet: először hittek és azután cselekedtek. Ha nem hittek volna Istennek, soha meg nem tértek volna. Hitük munkálta megtérésüket. Végiggondolták mindazt, amit eddig rosszul cselekedtek, és megbánták azokat. Bűnbánatuk mélysége és igaz volta abban mutatkozott meg, hogy kicsinyektől nagyokig mind bőjtöltek, zsákruhát öltöttek és hamuba ültek, sőt még az állatokra is kihatott e szent cselekedet azokban a napokban. Isten meglátta és elfogadta cselekedetüket.

Testvérek! Ninive lakosainak böjtje, megtérése ragyogó példa lehet számunkra is. Ma mi is megtapasztalnánk annak igazságát, ha megpróbálnánk komolyan venni az ígét, és Isten Igéjét cselekedve járnánk végig életünk útját.

Kérjük Istent, hogy segítsen minket is hitre jutni és cselekedni is az ő akarátát. Ámen!

A szeretet harca

Alapige: Efézus 6,13–17
Bibliailvasás: Nehémiás 4,7–23

Nehémiás könyvéből egy szabadságra vágyó nép útját és küzdelmeit ismerhetjük meg. Isten egyszer már megmutatta, hogy Mózes által képes volt egyiptomi rabszolgákat szabaddá tenni, most ismét megmutatta Isten Nehémiás által is az ő hatalmát, és kivette mindazokat a babiloni fogságból, akik hallgattak szavára, azaz hajlandóak voltak megharcolni a legnagyobb harcot: a szeretet harcát. Isten kegyelméből Jeruzsálem újjáépült. Nehémiás Isten újjáépítő szándékának lehetett eszköze. Isten az ő próféta által hirdette akaratát, és ismertette meg szabadító hatalmát az embereknek az őszövétségi korban.

Nehémiás idejében a babiloni fogságból visszatérő népnek keserves élet-halál harcot kellett vívnia. Egy régi dicső múlttal rendelkező nép mindent elvesztett. Oda a dicső királyságot hirdető főváros, oda a templom és oda a nép. Egy bálványozásra hajló, fogságba hurcolt, tévelygő néptöredék maradt csupán. Kevesen voltak, akik ragaszkodtak az ősi valláshoz, nyelvhez és hagyományokhoz. Egy kis lelkes csoport érezte fontosnak, hogy legyen saját országa, miként az ősöknek volt, legyen saját vallása, ahogyan Isten rendelte az őseiknek, és ne olvadjanak be teljesen a babiloniakba vagy a kánaánitákba. Ez a kis csoport Nehémiás vezetésével elhatározta a jeruzsálemi kőfal újjáépítését.

Természetesen az ellenség csúfolkodott és akadékoskodott. Samaritánusok, ammoniták, arabok és asdodeusok Szanballat és Tóbiás vezetésével egyhangúan hördültek fel: *mit művelnek e nyomorult zsidók?* (Neh 4,2) Nem kellene ez így legyen. Talán az ellenség viselkedésén nincs mit csodálkoznunk, de meglepő, hogy az otthonmaradt zsidók is akadékoskodtak. Azok a zsidók, akik nem voltak babiloni foglyok, *tízszer is mondták: Térjetez haza!* (Neh 4,12) Zsidó a zsidónak hogy mondhat ilyet? Elképzélhetjük, ahogy ott kérelték, hogy ne építsen Nehémiás várfalat, csak bajt hoz rájuk. Nem kell Jeruzsálem, nem kell templom, nem kell őseink vallása... Jobb nekünk békében élni! Lám, eddig milyen jól megvoltunk itt az asdodeusokkal és samaritánusokkal. Ez az izgága Nehémiás csak gerjeszti a feszültséget. Ne építsünk, mert lehet, majd le akarják rombolni. Amúgy meg fásasztó is a munka. Nincs jobb dolga Nehémiásnak?! Jobb, ha nincs semmink, mert csak a vesződés van vele. Ha pedig lesz egy várunk, azt még lehet, hogy majd védeni is kell. A várvédelem pedig, mint tudjuk, veszélyes. Bajt hoz a népre ez a Nehémiás! ... *tízszer is mondták: Térjetez haza!*

Mennyire kitetszik ebből egy legyőzött, megalázott, elsatnyult nép mentalitása. Nemcsak Nehémiás idejében kell a kicsinyhitűséggel, a gyávasággal és a kényelem-szeretettel, valamint a külső és belső ellenséggel egyszerre küzdeni. Egyszerre kell Nehémiás megmutassa a népnek az Istentől kapott utat és végigvezesse őket rajta. Egyszerre kellett építeni és harcolni. Már csupán az egyik feladat önmagában is erejükön felül való, hogyan tudnának egyszerre kettőt is véghez vinni? Csakis kitartó küzdelem árán, Isten segítségéért szüntelenül imádkozva.

Nehémiás szól a néphez: *Ne féljetez tőlük! A nagy és rettenetes Úrra emlékezzetek, és harcoljatek testvéreitekért, fiaitokért, leányaitokért, feleségeitekért és házaikért!* (Neh 4,14)

Harcoljatek! – szól a parancs. Hiába építünk, ha nincs erőnk harcolni, azaz megvédeni azt, amit felépítettünk, és semmit sem ér a hadakozás, vagdalkozás önmagában, ha

nem párosul hozzá az építés, azaz valami új, magasabb rendű alkotás létrehozásának nemes szándéka. Harcolni és építeni kell egyszerre: *egyik kezükkel... rakodának, másik kezük pedig a fegyvert tartja vala.* (Neh 4,17) A Kárpát-medencei élethelyzethez hasonlítva hazánk megtartatásához kard és kasza kell legyen kezünkben – ahogyan Wass Albert megfogalmazta. Honnan lenne erőnk erre? Hogyan tudnánk mindezt vérontás nélkül megtenni, ha olyan sokan vannak ellene? Hogyan lehet szeretettel harcolni? Egyáltalán miért kell a szeretetnek harcolni? Miért kell a keresztyéneknek, Krisztus követőinek harcolni?

Jézus Krisztus újszövetségi népét lelki fegyverzetel ruházza fel. Különösen bűjtben figyelniük kell az erények gyakorlására, azaz a lelki fegyverzet felöltésére. A lélek fegyverei az erények, úgymint: igazság, békesség, hit, üdvösség.

Nemcsak bűjtben vagyunk erőtlenek, hanem életünk minden napján építésre és harcra képtelen, legyengült, kóválygó lelkek vagyunk csupán. Ilyen megfáradt, legyengült, bűnöktől meggyötört emberekhez szól az Ige.

Annakokáért vegyétek fel az Istennek minden fegyverét (Ef 6,13) – szól az igei parancs. Az elpuhult 21. századi ember (ál)humanista, liberális lelkének talán túl katonás, talán még militarista is ez a parancs. Talán még visszahőkölünk és kapálózunk ellene. Magunkban feltesszük a kérdést: nincs itt valami tévedés? Pedig ha imádságos szívvel mélyen elgondolkodunk, akkor rájövünk: Jézus nem pacifista, ha kell, odacsap a korbáccsal és kikergeti a kufárokat a templomból. Mindezt szeretetből teszi. Szeretet és korbács összefér? Jézus tudja, mire van szükségünk és azt adja meg. Nem az szeret igazán, aki engedékeny irányunkban, hanem aki még talán akarattal ellenére is, talán még egy pofonnal is, de jó útra terel minket. Mit ér száz hízelgő, hazug szó, ha nincs egy szeretetteljes figyelmeztetés.

Ne legyünk önfeladók! – *De mi nem vagyunk meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem hiteli, hogy életet nyerjünk.* (Zsid 10,39)

Szeretettel, hittel, lelki fegyverekkel harcolni kell a tévelygés, a bűn, a hazugság, a rottás és rombolás erői ellen. Krisztus újszövetségi népének tagjaiként szent feladatunknak kell engedelmeskednünk, nem a Sátánt segítve lerontani a csodálatos teremtés eredményeit, hanem lelki fegyverekkel harcolva építeni, védeni mindazt, amit Isten drága örökségként ránk bízott. Fegyverünk szüntelenül legyen kezünkben: *dárdákat tart vala hajnalhasadtától fogva mind a csillagoknak feltámadásáig.* (Neh 4,21)

Lehetőleg semmilyen élethelyzetben ne váljunk meg fegyvereinktől. Nehémiás emberei közül *ki-ki csak mosódáskor teszi vala le fegyverét.* (Neh 4,23) – bátorít az ige.

A 21. században az újszövetségi népnek nem a szó szoros értelmében kell fegyverkeznie, hanem lelki fegyverzetet kell magára öltenie: az igazlelkűség övét és az igazság mellvértjét felvéve, a békesség lábvértjét is felcsatolva, a hit pajzsát magunk elé tartva, az üdvösség sisakját fejünkre téve induljunk a harcba, *hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszságával szemben* (Ef 6,13).

Bizony ravasz az ellenség, néha úgy folyik a csata, hogy nincs hadüzenet, észre sem vesszük: a harc már elkezdődött. Mások meg úgy szállja meg hadállásainkat, hogy önként engedjük be, mert meggyőz minket, hogy a barátunk és segítő szövetségünk. Van, amikor úgy nyer háborút, hogy minket becsapva rávesz arra, hogy ne harcoljunk. Ezt könnyen meg tudja tenni, mivel valóban nagy bölcsességre van szükségünk ahhoz, hogy eldöntsük, mikor álljunk ellen a gonosznak és mikor nem (Mt 5,39). Fel kell ismernünk, mikor kell vesztet lennünk, mert az Úr hadakozik értettünk (2Móz 14,14), és mikor akar minket eszközként használva, általunk másokat megszabadítani az Úr: *Támasztott az Úr bírákat, akik megszabadították őket szorongatóiknak kezéből.* (Bír 2,16)

A pacifizmus is lehet gyilkos eszme. Ha szélesedik értelmünk látóhatára, megérthetjük, hogy mikor van szükség a harcra, az önvédelemre és milyen fegyverekkel állhatunk ellene a gonosznak.

Az ember immunrendszere sem a békére, hanem az egészség megőrzésére törekszik. A világbékéről elmélkedő széplelkek testének sejtjei is küzdenek, harcolnak a vírusok ellen. Ez a természet törvénye. Ehhez hasonlóan a fény isteni természete is irtja, azaz oszlatja, eltünteti a sötétséget. A fény nem köt kompromisszumot a sötétséggel. A fény nem viselkedik túl diplomatikusan a sötétséggel. Nem folytatnak hosszas tárgyalásokat a zöldasztalnál, hogy úgymond „a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon”. A fény természetéből adódóan kizárólagosságra törekszik: elpusztítja a sötétséget. A fény nem PC (politikailag korrekt), mondhatnánk mai szóhasználattal, a világ nyelvén megfogalmazva. De miért is tartana szem előtt a fény ilyen diplomáciai játékszabályokat? Kik találták ki ezeket és mióta is érvényesek? A mulandó és gyarló emberi szabályok fényévekre vannak Isten szent és örök törvényeitől.

A böjt időszaka különösen alkalmas arra, hogy próbáljuk meg felvenni a lelki fegyverzetet, gyakoroljuk magunkat az erényekben. Elmélyülve az imádkozásban tartsunk „lelki hadgyakorlatot”, hogy az erények fegyverzetét magunkra öltve lelkünk nemesedjen, hitünk erősödjön. Így legyünk Jézus Krisztusnak jó vitézei, hatalmas fényének párányi továbbadói.

A Fény fényeskedjék, terjedjen és világoljon mindenhol! Ahol pedig a Fény fénylik, ott sötétségnek helye nincs, így legyen a mi szívünk is egyedül Jézus lakhelye. Úgy legyen! Ámen.

Egy alkalommal D. L. Moody meglátogatott egy szénkereskedőt. Látva a rengeteg szenet, mosolyogva kérdezte: – Nem tudnának árváinknak két kocsi szenet küldeni? Dehogynem, szívesen! – válaszolta a kereskedő. Délután Moody szobájában ült, jött a cseléd. – Hová vigyük a szenet? – Miféle szenet? – kérdezte Moody csodálkozva, és kitekintett az udvarra. Ott állt két megrakott szeneskocsi. Ekkor jutott eszébe délelőtti látogatása, mert elfelejtette, hogy szenet kért és nem készített helyet neki. Istennel is sokszor így teszünk. Kérünk dolgokat, de nem várjuk, hogy megadja, és ha az Úr megadja, nincs hely: nem vagyunk üresek áldásai befogadására...

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

Ímé, a magvető kiméne vetni

Alapige: Márk 4,3–8

Az ige megértéséhez

„A magvető az igét (logos) hinti”, mondja Jézus a példázat értelmezésének első sorában. A logos kifejezést Jézus sehol máshol, csak a magvető példázatának magyarázatában használja, Márknál 8, Máténál 5 és Lukácsnál 3 alkalommal. A logos kifejezést az ősegyház is átveszi, s az evangélium kifejezés helyett használja terminus technicus-ként. Ezt támasztják alá azok a logoshoz kapcsolódó kijelentések, melyek Jézus igehirdetéséből teljességgel hiányoznak, viszont annál gyakoribbak az apostoli korban. Ilyenek pl. híresztelni, azaz terjesztetni az igét (diaphemidzein ton logon) (Mk 1,45); befogadván az igét a Szentlélek örömeivel (1Thessz 1,6); amelyért szenvedek (2Tim 2,9); megütköznek az igében (1Pt 2,8); Isten igéje növekszik (ApCsel 6,7); gyümölcsöt terem (Kol 1,6). Ezeket a nyelvi bizonyítékokat csak megerősíti, hogy a példázat nem eszkatalogiai, csupán pszichológiai célzatú.

A példázat értelmezését – mely jóval megelőzi Márk korát, ezt igazolja annak szókinccse és irodalomkritikai analízise – mint intelmet az ősegyház is átveszi azzal a szándékkal, hogy intse a megtérteket megtérésük komolyan vételére és őszinte önvizsgálatra. Mi az oka ennek? Az, hogy az üldöztetések idején némelyek kevésbé állhatatosak és kitartóak, és egyre szembetűnőbb az elvilágiasodás. Az ősegyház ezt a példázatot allegóriaként kezeli és értelmezi. A magvető (szpeirón) Isten Igéjének hirdetője, aki elveti (szpeiró) a magot (szporosz, csak Lk 8,5-nél). Ez a mag pedig nem más, mint Isten Igéje, a logos. A négyféle szántóföld pedig négy embertípust jelöl:

4. v. Az út (hodos) kitaposott ösvényt jelent. Galileában nincsenek nagy, kiterjedt szántóföldek, mint nálunk. Úgynevezett „nadrágszj”-parcellák kígyóznak a lankás domboldalakon. Ezeket a hosszú, kígyózó parcellákat nehéz körbejárni, megkerülni, így a tulajdonosok mások parcelláján átgázolva, a legrövidebb utat keresve, ösvényt taposva érik el saját földjüket.

5. v. Köves (petródesz) hely alatt azt a vékony, olykor csupán néhány centiméter földréteget értjük, mely az alatta húzódó láthatatlan mészkőlapokat takarja. Ezt a vékony termőréteget átmedvesíti az éjszakai harmat, mely a hideg éjszakák dacára is melegágyként viselkedik. Ugyanis a Nap hevétől átmelegített mészkőréteg éjszaka is melegen tartja a föllette meghúzódó vékony humuszréteget. Nem csoda, hogy a mag hamar kikel, de képtelen erős gyökereket eresztetni, s így védekezni a Nap perzselő sugarai elől.

7. v. A tövis (akantha) a szúrós gyomok gyűjtőfogalma. Nincs olyan eke, mely a 30 centiméternél is mélyebb tövisgyökereket kidobhatná. Így a beleszakadt gyökerek szántás után ismét kihajtanak és megfojtják a vetést. Olykor valóságos falként, torlasként állnak a gazda útjába. Mit tehet még a gazda? A kiszántott vagy levágott tövist még megszáráthatja s elégetheti, de a gyökerek ismét kihajtanak. S bár felnőtt közte a vetés, de satnya marad és léha, azaz mag nélküli.

8. v. A jó föld (gé kalosz) a példázat pozitív előjelű második részét képezi, és jóval rövidebb, mint a megelőző első rész. Ez a jó föld a példázat súlypontja, és teljesen hát-

térbe szorítja a megelőző tragikus első részt. Azt üzeni, hogy minden kudarc és látszatsiker dacára a magvető munkája mégiscsak eredményes. Valóságos csoda. A példázatnak ezt az üzenetét emelik ki az egyházatyák is, többek között a mártír Jusztin (mh. 165-ben), aki e példázatot bátorításnak tekinti az igehirdetők számára, hogy munkájuk eredményében ne kételkedjenek.

Prédikáció

A. Az igehirdetés normális következménye a sikertelenség.

Kudarcba fullad a magvetés? Kárba megy a mag? Hát nem esztelenség, irracionális tékozlás kitaposott ösvényre, köves helyre, tövisek közé vetni a drága magot? Hát nem mond menthetetlenül csődöt az ilyen gazda? Ha a befektetett munka még a legcsekélyebb termés ígéretével sem kecs eget, érdemes vetni, prédikálni? Normális dolog vetni a magot kitaposott ösvényre, ahol az égi madarak azt nyomban felkapkodják, vetni a magot a kövek közé, ahol alig, hogy szárba szökken, máris kisül, vetni a magot a tövisek közé, melyek előbb-utóbb megfojtják a vetést? Normális dolog ez? Teljesen érthetetlen! Goethe sem érti ezt a példázatot, s gúnyolódik a magvetőn. Az „Ilmenau” utolsó soraiban ezt a magvetőt *ingatagnak, ostobának* nevezi, aki a sikert *a véletlen szeszélyes játékára* bízta.

Ne csodálkozzatok ezen! Az igehirdetést is sokan esztelen, irracionális tékozlásnak, pazarlásnak tekintik. Mi, lelkipásztorok is gyakran azt mondjuk, hogy az egész *falra hányt borsó*. Évtizedekkel ezelőtt kislüpfői lelkipásztor barátom annyira felháborodott igehirdetésének eredménytelenségét látva, hogy egy alkalommal, amikor felment a szószékre, így szólt a gyülekezethez: „Atyámfiai! Akár nektek, akár a falnak prédikálok”, és ekkor a falnak fordult, s háttal a gyülekezetnek, elkezdett prédikálni. Keresztyénséged vékony humuszrétege alatt bizony kövek vannak, megkeményedett szív, vetést fojtogató tövis. Keresztelték, konfirmáltak, prédikációt hallgattok, én meg prédikálok, teológiát írok, kinyomtatom, és másokéval együtt elolvasom, s nemde kitaposott, kemény útszéli lelked s az én útszéli lelkem még keményebb lesz? A hirdetett ige nem tud gyökeret verni, felszínes a prédikálásom és felszínes az igehallgatásod, nem is csoda, ha a Sátán, a fekete égi madár nyomban ott terem, s az ige drága magvait mind felkapkodja. És most nagyon fogtok csodálkozni, ha azt mondom, hogy ez a természetes, ez a normális, ez a megszokott. Mert *Isten igéje hirdetésének normális következménye a sikertelenség*. Ez a szomorú tapasztalat végigvonul az egész Szentíráson. A legélesebben Ézsaiás fogalmazza meg: „Hallván halljatok, és ne értsetek, s látván lássatok, és ne ismerjeteK. Kővéritsd meg e nép szívét, és füleit dugd be, és szemeit kend be: ne lásson szemeivel, ne halljon füleivel, ne értsen szívével, hogy meg ne térjen, és meg ne gyógyuljon” (6,9–10). Jézus sem áltatta önmagát küldetését tekintve. Igehirdetésének sikerét illetően semmivel sem volt optimistább, mint a próféták ő előtte, s az első keresztyén gyülekezetek ő utána. Ugyanaz a kudarcral teljes szituáció indítja Jézust a magvető példázatára, mint a mustármag és a kovász példázatára. Míg a magvető példázatára kudarcba fulladt prédikációja (Mk 6,5 sk.); elkeseredett ellenségei (Mk 3,6) és a tőle elforduló egyre nagyobb száma (Jn 6,60), addig a mustármag és a kovász hasonlatokra a szórványos és elenyésző Krisztus-követők száma indítja. Mindez nem Jézus küldetés-igényének cáfolata? Nem! Hiszen a vetés tovább folyik, és aratás is lesz!

a) Az ellenség földjén

A magvetés, az igehirdetés az ellenség földjén történik. Sem az ige hirdetése, sem annak hallgatása nem veszélytelen, ártatlan folyamat. Lehet, hogy hihetetlen, de sokkal

veszélyesebb egy bibliaórán ülnöd, mint egy koncerten. Ugyanis az *ellenségnek* érdeke a vetés kipusztítása, az Ige elnémitása. Luther mondja a Tischrede-ben: „Valami mindig arra kényszerít, hogy felhagyjak a prédikálással, hogy aztán a Sátánnak még nagyobb szabadsága legyen saját tanait prédikálni.” Maga Jézus mondja, hogy vetés idején megjelenik a Sátán, közbelép, gáncsoskodik, és addig próbálkozik, míg sikerül a magokat felkapkodnia, s a termést, még mielőtt beérne, megfojtani, felperzselni. A magvetés, mely a mezőgazdaságban egy kimondottan békés történet, Jézus példázatában küzdelmes, csatateri jelenet. A magvető sorsa a farkas ellen küzdő pásztor sorsa. Ne csodálkozz, ha prédikációm hallgatása közben nyomban megjelenik az ellenség, és rád támad, rajtad üt, gyaláz, hogy egy szemet sem vigyél haza a prédikációból. Képtelen vagy figyelni, máshol jár az eszed, csak testben vagy itt és nem lélekben is. Ha pedig elmaradna a Sátán támadása az Ige ellen, jogosan kérdezheted: mi történt, *valami nem stimmel* az igehirdetés területén? Nem az Ige szól, csak emberi bölcselkedés? Ha pedig a támadás menetrendszerűen, normális módon következik be, akkor elpártoltok, elszakadtok, lelketek kiszárad és kiürül. Tudod miért? Mert nem elégszel meg azzal, hogy egyedül kegyelemből éljél, hanem tudatosan vagy tudat alatt, érdemszerzésre törekszel, és egy általad kiérdemelt mennyei jutalom reményében, annak feltétele alatt cselekszel. Hát ezért nem ver gyökeret benned az Ige. Így lesz a magvetés ideje a kísértés, a harc, az elfordulás, az elszakadás ideje. És mindezek dacára mégis tovább folyik a magvetés, az igehirdetés, és lesz aratás!

b) A gazdagság gonddal jár

E kettő egyidejűségéről és egymásmellettségéről sem szabad elfelejtkezned. Gazdagságod kísérő holdja a gond, ugyanis attól félsz, hogy ha gazdagságod elvész, éhezni és fájni fogsz. Akik ettől félnek, azokat nem a szegények között kell keresni, hanem a jómódúak között. Ha pedig nem gazdagságod kísérő holdja, a gond fojtja meg Isten vetését a szívedben, akkor valami más: társadalmi elkötelezettséged és sok, egyéb más alkalom. Hát nem valóságos csoda, hogy minden gondod, elkötelezettséged, sok-sok elfoglaltságod, egyéb dolgok kívánsága dacára is, mintha egyszerűen azok nem is lennének, tovább folyik a vetés és lesz aratás?

B. Ma még a vetés idejét éljük!

a) És mégis vetni kell! Igen, de hogyan? Elmondok egy igaz történetet. A spanyol partok mellett elsüllyedt egy német kereskedelmi hajó. A hajó és a matrózruhák egy részét a hullámok partra vetették. Az egyik kabát belső zsebében egy Újszövetségre találtak, melynek belső borítólapján a következő bejegyzés állt: „Markus Rottmann, 1864. Ezt az Újszövetséget Lolla húgomtól kaptam. Első alkalommal csak az ő kedvéért és iránta való tiszteletből olvastam el. Másodszor a lelkem üdvössége iránti félelemből. Harmadszor, s utána minden alkalommal, az üdvözítő Jézus Krisztus iránti szeretetből.”

Ez is magvetés. Lehet, hogy akinek te is Bibliát ajándékoztál, első alkalommal csak félelemből, irántad való tiszteletből olvasta el, később valami belső indítatásból, végül a hit örömeivel és a Megváltó iránti szeretetből és hálából. Gondoltad volna? Vess te is!

Ma még a vetés és nem a végső aratás idejét éljük, még nem jött el az ősz. Míg eljönnek Isten angyalai, hogy az érett lelkeket betakarítsák Isten csűrűbe, sok víz folyik le a Nyárádon. S bár a dolgoknak még csak az elején vagyunk, „koraérett”, idő előtt beért gyümölcsökről, életokról is beszélhetünk. Pál első missziói útjáról visszatérve az öt kiküldő gyülekezeteknek azokról beszél, akiknek földi életében már bekövetkezett a nagypéntek és a húsvét csodája, de „még sok háborúszágon által kell nekünk az Isten országába bemennünk” (ApCsel 14,22). Ilyen körülmények között a magvetés itt és

most nem az aratás örömeivel, hanem úgy történik, ahogy a Zsolt 126,4-ben olvassuk: „Aki vetőmagját sírva emelve megy tova...” A magvetéssel járó kellemetlenség és balsors ne tévesszen meg téged. Te csak menj lépésről lépésre, vedd be a világ szántóföldjét az Ige magvaival, és ne félj a kudarcról, de a sikert se keresd. (1Kor 13,7; 15,58; 2Kor 6,4–10; 1Tim 4,2)

b) *Hogyan vetett Jézus?* Bőkezűen, valósággal szórta az Ige magvait. Ezt teszi ma is minden racionális szervezettség, kifundált stratégia, kartotékok készítése, propaganda és reklámfüzetek nélkül. Jézus nem kalkulál, ő *spontán módon* hirdette és hirdeti ma is Isten országának eljövételét. Szavát, beszédét, mindent elmondó csodáit nem sajnálta, gazdagon szórta, a szó szoros értelmében *pazarolta és tékozolta* jelentéktelen halászok, bűnös nők és vámszedők, egyszerű léviták és fontoskodó papok és írástudók között. És ma nem ez történik? Szavaiban és csodáiban ma is önmagát adja, szórja, tékozolja érzéketlen, kőszívű, tövislelkű emberek között. Magvetése a kereszten bekövetkezett „kudarca” után is tovább folytatódik, sőt még csak ezután igazán pazarlóan, tékozlóan a világ négy égtáján igazak és hamisak, méltók és méltatlanok, hívők és ateisták között, azaz közöttünk. 2000 éve hirdették az evangélium, s mit látunk? Hogy mégis burjánzik és túlteng a gyűlölet és az erőszak, s a profitéhség és az önzés még rátesz egy lapáttal, hogy így fojtsa meg Jézus vetését. És mégis vetni kell! Lesz aratás!

c) *És hogyan vet ma az egyház?* Vethetne jobban is. Én, mint lelkipásztor is sok mindent tehetnék másként, cselekedhetnék jobban, hogy eredményesebb legyen a termés, a gyülekezeti élet. Rákérdezhetnék vélemény- és piackutatókra. Talán be kellene vezetni a ma már egyre divatosabb gyülekezeti marketinget és menedzselést. Talán az áldozatos, bőkezű magvetést kisebb területre, hozzánk hasonlóan gondolkozók, velünk azonos hullámhosszon élők szűk körére korlátozhatnám. Más közösségek és szekták nem kevés sikerrel, ezt teszik. Egyházi életünkben a hideg kalkuláció, a rideg egyházpolitika, a szociális és pszichológiai szükségleteknek való megfelelés, az *alkalmazkodó és kiszolgáló* igehirdetés a múltban az evangélium perverziónját jelentette, de egyúttal félelemből fakadó árulást is. Már nehogy osztozkodnom kelljen a nagy, pazarló, tékozló magvető szenvedésében. S ma más a helyzet? Nem vagyunk túlságosan is kikupáltak, dörzsölték? Nemde te is óvakodsz a véleményedet teljesen egyértelműen kimondani, nehogy a felettesednek ne tetszedjen, vagy ártson jó hírnednek, karrierednek? Nemde gyakran ugyanez történik az igehirdetésben? Vajon te és én, akiknek Isten Igéjét kellene hirdetnünk, nem ilyen mindenkinek megfelelni kész, jövőjüket, karrierjüket féltő emberek vagyunk? Valóban azt mondod, amit gondolsz, ami a szíveden? Valóban azt hirdeted, amit Jézus vár tőled, tekintet nélkül minden szociális, politikai vagy gazdasági kötődésedre?

d) *Mire tanít Jézus?* Először arra, hogy az életben és a szószéken, *spontán módon, tékozló, pazarló módon* szórd az Ige magvait. Lehet, hogy irracionális, módszertelen gyakorlatnak tekinted, de nem az, ugyanis a tékozlás és a pazarlás is módszer. Ahol pedig örömmüzenetet hirdetsz, ott éppenséggel ez az egyetlen szakszerű, helyes módszer. Ebben is Jézust kövesd! Másodszor arra tanít, hogy *sohasem tudhatod előre*, hogy hol és kinél találsz termőtalajra. Mindenütt számolnod kell a jó föld lehetőségével. 2000 évvel ezelőtt jogosan elvárható volt, hogy Jézus mindenkinek szóló igehirdetése a zsidók vallásos berkeiben termékeny talajra találjon. És éppen a „híthű réteg”, a farizeusok és a sadduceusok mutatkoztak olyan kemény, köves, tövises talajként, melyben a magvetés teljes kudarcba fulladt, sőt megölték a magvetőt. Ugyanakkor az „*am ha arez*”-nél, azaz Galilea vallásilag érzéktelen, közömbös népében és a pogányok között gyöke-

ret vert Jézus magvetése. Mi nem tudjuk előre, hogy kik fogékonyak Jézus üzenete iránt. És mégis olyan hamar, meggondolatlanul nevezzük ezt vagy azt a gyülekezetet, városrészt, egyes családokat és személyeket köves talajnak. Pogányoknak tituláljuk őket, pedig sohasem tudhatjuk előre, hogy hol bukkanunk köves vagy termő talajra. Ezért vess mindenhol és számolj a jó föld lehetőségével. A többit bízd Istenre. A termés Istennél van, az aratás napján pedig minden ki fog derülni. Lesz ám ott meglepetés!

C. Bízatok, mert lesz aratás!

„Tiszteletes Úr – kérdezte Barth-ot Safenwil-i gyülekezetének egyik tagja – csak nem lesznek ott Isten országában azok, akik egyáltalán nem járnak templomba, nem hallgatják az Igét, nem vesznek úrvacsorát?” Erre Barth így válaszolt: „Asszonyom, készüljön fel a legnagyobb meglepetésekre is. Mert minden bizonnyal olyanok is ott lesznek majd, akikről még álmában sem tételezte volna fel.” Igen, testvéreim, megtörténhet, hogy belátható időn belül pompás templomok milliói fognak pusztán állni, s lepukkadt gyülekezeti termek pompásabbak lesznek Salamon templománál. Én tartok ennek a lenyűgöző aratásnak napjától, s annak meglepetéseitől. Mert nem lehet előre tudni, de nagyon is lehetséges, hogy az utcaseprő közhasznú munkás többre viszi Isten országában, mint egy-két palástos lelkipásztor, vagy a reklámfüzetek hajnali kihordói és a didergő sarki újságárus, mint néhány keresztyén-demokrata parlamenti képviselő. Téged nem nyugtalanít az aratás ideje? Nem túlzás a harmincannyi, hatvanannyi, százannyi? Palesztina szántóföldjén valóban előfordul, sőt nagyon kedvező feltételek mellett némely mag háromszázannyit hoz. Lehet, hogy ez a mai magvetés is hiábavalónak, eredménytelennek tűnik, Jézus mégis azzal biztat, hogy lesz bőséges termés, még annál is nagyobb, mint amennyit kérnének vagy megértenének. Isten a legszánalmasabb kezdetekből is gazdag véget hoz ki, úgy, miként megígérte. Hát nem csoda, hogy a sok évtizedes ateista rendszer minden alattomosága, ravaszsága, ördögi mesterkedése dacára is folyik az Ige magvetése, és gazdag termésre készít fel Isten? *Nem hiába szól az Isten Igéje!* Ez az ígélet is átvonul a teljes Szentíráson. Évezredek óta szól az Ige, és még nem volt egyetlen olyan esztendő sem, hogy elmaradt volna a termés, hogy az ő országában, mely már itt, e földi életben elkezdődött, ne termett volna sok gyümölcs, harminc-, hatvan-, százannyi. Szemed-szád tátva maradna, ha láthatnád, hogy Krisztus előtt és után évről évre mennyi gyümölcs termett. Alapigénk csak megerősíti azt, amit már a próféták is megjövendöltek: „Mert mint leszáll az eső és a hó az égből, és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet, és termővé, gyümölcsözővé teszi azt, és magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőknek. Így lesz az én beszédem is, amely számból kimegy, *nem tér hozzám üresen*, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.” (Ézs 55,10–11) Jézus, a testté lett és földre alászállott Ige sem a mennybemenetel napján, sem ama napon nem tért és nem fog üresen visszatérni: „Magamhoz veszlek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.”

De még nem jött el az aratás ideje, *még tavasz van*. Áldás esője hulljon az életedre, s ragyogja be azt az örök élet fénye, hogy e mai magvetés is szárba szökkenjen a lelkedben, s teremjen harminc-, hatvan-, százannyit. Most még tavasz van, de jön a nyár és az ősz, az aratás ideje. Ne szomorítsd el, ha majd Isten életed őszén érett gabonaként gyűjt be az ő csűrjébe. Az lenne igazán szomorú, ha rád köszönne az ősz, és elmaradna a termés, az aratás. Adja Isten, hogy a te életedben is jöjjön el az aratás ideje, az öröme, a hálaadásnak, a beteljesedésnek az ideje. Ámen.

Ajánlott irodalom

DAS MARKUS EVANGELIUM, *Begegnungen mit dem Mann aus Nazareth*. Giessen 2009.

JEREMIAS, Joachim: *Die Gleichnisse Jesu*. Göttingen 1962.

KÜHNER, Axel: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Neukirchen-Vluyn 1994.

DIE TISCHREDEN, *Luther im Gespräch*. Stuttgart 1983.

LÜTHI, Walter: *Das Lukas Evangelium*. Basel 1958.

MARTI, Kurt: *Das Markus Evangelium*. Basel 1967.

POHL, Adolf: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertaler Studienbibel, Ergänzungsband, Wuppertal 1986.

RIENECKE, Fritz: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertal 1994.

SCHNIEWIND, Julius: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertal 1994.

STILLE ZEIT MIT DEM MARKUS EVANGELIUM. *Bibel für heute*. Giessen 2003.

Amikor Müller György imádkozott. Egy kapitány, aki az Atlanti-óceánt jó párszor átutazta, beszélt el: – Egyik utamon a bristoli Müller György utazott hajómon. Már 24 órája álltam a parancsnoki hídon, mikor valaki egész váratlanul megérintette vállamat. Ő volt. – Kapitány – mondta –, eljöttem megmondani, hogy vasárnap délután Quebecben kell lennem. Ott beszélek. – Ez lehetetlen – válaszoltam. – Igen, az ön számára lehetetlen, de Isten tud kivezető utat. – Szívesen segítenék, de teljesen tehetetlen vagyok – mondtam neki. – Jöjjön le velem a fülkéjébe imádkozni. Ránéztem Istennek ősz emberére, közben ezt gondoltam: ez már mégiscsak túlzás, ezzel ugyan nem sokra megy ... – Müller úr, tudja ön, hogy milyen sűrű a köd? – Nem – válaszolt –, az én szemem nem képes ezt megállapítani, de hozzá van szokva, hogy az élő Istenre nézzen, aki életemben minden dolgot irányít. Lementünk a hajófülkébe. Térdre esett és oly egyszerűen, szinte együgyűen imádkozott, hogy azt gondoltam: ez az imádság egy nyolc-, kilencéves gyerekhez illene, de nem egy ilyen nagy és híres emberhez, mint Müller György. – Uram – imádkozta –, ha akaratoddal megegyezik, add, hogy öt perc múlva tűnjön el a köd. Te tudod, hogy Quebecben összejövetel vár. Hiszem, hogy a Te akaratod, hogy ott bizonyosságot tegyek. Mikor felemelkedett, rátette kezét a vállamra, és így szólt:

– Önnek nem kell imádkoznia, mert először is nem hisz, különben is az Úr már meghallgatta imádságomat. Ránéztem és ő folytatta: – Kapitány, 57 éve ismerem Istent, mint Uramat. Egy nap sem múlt el, hogy trónja elé ne léptem volna. Jöjjön csak, nyissa ki az ajtót és meglátja, hogy a köd ritkul. Kimentünk s lám – a köd csaknem teljesen eltűnt és a napsugarak kezdtek áttörni rajta. Vasárnap délután Müller György pontos időben Quebecben volt.

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Taníts meg Urunk arra, hogyan kell élnünk és meghalunk!

Fiatalember tragikus halálára

Alapige: *Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!* Zsoltárok 90,12

Imádság

Úr Isten, te méred ki életünk határait. Te határoztad meg a kezdetét és végét. Gondskodsz arról, hogy Úrnak ismerjük el Tégedet. Megdőbönt minket elköltözött testvérünk hirtelen és váratlan halála. Nem értjük, miért ragadtad el olyan hirtelen közülünk. Te ismered az utat és a célt, te látod kérdéseinket, csüggedéseinket és félelmeinket. Te látod kimondhatatlan fájdalomunkat és a mélységes szenvedést. Ajándékozz meg vigasztalással, amely képes legyőzni gyötrelmünket! Különösen is kérünk, erősítsd meg a gyászoló család tagjait, hogy vigasztalást találjanak benned és általad. Ámen!

Bevezetés

Elköltözött testvérünk hozott ide minket. Véget ért egy reménységgel tele, fiatal élet, akinek súlyos próbát, szenvedést kellett elhordoznia.

Most *bekövetkezett ez a hirtelen fordulópon*t – ami mély gyászt és kérdéseket vont maga után.

Valóban *kérdésekkel és gyászolva* állunk meg ez előtt a koporsó előtt. Abban a tudatban, hogy *nem kapunk végérvényes választ*.

Főrész

De nem csupán elköltözött testvérünk elvesztése érint meg minket. Hirtelen halála is megrendít bennünket.

a) Életünk mulandósága tárul a szemünk elé.

Saját létünk is megkérdőjeleződik. Hirtelen életünk értelme és célja lesz a téma. Mi értelme van életünknek, igyekezetünknek, harcainknak és megpróbáltatásainknak, ha mindent a földön kell hagynunk? Mi hát akkor az életünk?

A Bibliában találjuk meg erre a feleletet: *Mert a ti életek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik.* (Jak 4,14)

Sehol sem szembesülünk az élettel olyan nyomatékosan és elkerülhetetlenül, mint mikor a halállal találkozunk. Ezért olvassuk a 90. zsoltárban Mózes kérését: *Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!* (Zsolt 90,12)

Salamon, a bölcs király írja A prédikátor könyvében:

Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobbra lesz a szív. A bölcsök a gyászolóok házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára. (Préd 7,2–4)

Életünknek nem kell állandó szomorúságban lennie. Azonban *nem térhetünk ki az életünk célja iránti kérdés elől.*

Foglalkoznunk kell mulandóságunkkal, hogy értelmeseek legyünk, és helyesen intézzük életünk dolgait.

Nem nyugodhatunk meg addig, amíg nem ismerjük a választ és az értékeket életünkben, amelyek a halálon túl is van jelentőségük. Ezeket az értékeket Jézus közli velünk. Ő mondja:

Bizony, bizony, mondom néktek: aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítélre sem megy, hanem átment a halálból az életbe. (Jn 5,24)

b) Mivel Jézusban legyőzte a halált, hit által részesít a halál feletti diadalában.

Azért jött Jézus a világba, hogy a minket terhelő bűn következményét magára vegye. Ezt kereszten vállalt halálával érte el.

Aki Jézusban hisz, örök életet kap. Ebben van Jézus Krisztus világba való küldetésének értelme. Istent szeretete arra ösztönözte, hogy feláldozza értünk a Fiát. Ezt olvassuk a Bibliában:

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Jn 3,16)

És ezt mondta Jézus Mártának, aki testvére halála miatt volt nagyon szomorú:

Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. (Jn 11,25–26)

Ezek a reménység, bizonyosság és az öröm szavai, amelyek a halál fölött is megállják a helyüket. Egyetlen dolog fontos, hogy *higgyünk Jézusban és tőle függő életet éljünk.*

Befejezés

Bele kell törődnünk elköltözött testvérünk halálába. Sajnos, halálát nem tudjuk érvénytelenné tenni.

Családtagjainak még sok időre lesz szükségük, hogy *legyőzzék az elválás fájdalmát.* Tovább kell élniük megválaszolatlan kérdésekkel. Egyet azonban mondhatok nektek: *a Jézus Krisztusban való hitben igaz vigasztalódást és békességet találhat. Jézus hívása mindannyiatokra, mindannyiunkra érvényes. Ő mondja:*

Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. (Mt 11,28–29) Ámen.

(Jürg Birnstiel: *Temetési prédikációk.* Fordította: dr. Pótor Imre)

A Genezáret partján

(Lelkipásztori rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

VII.

Belefáradva a kritizálásba és az állandó tetszeni-akarásba

Az Ószövetség egyik legnagyobb prófétája, Illés is halálosan elfáradt egyszer. Ha még Isten nagy embere is eljut élete mélypontjáig, mi lehet annak a rugója?*

Illés Krisztus előtt 860-ban élt, tehát majdnem háromezer évvel ezelőtt. Izráelbe Aháb király idején egy pogány vallás tör be, Baálnak, a kánaáni arab népek istenének a kultusza. A Tízparancsolat első és második parancsolatát a nép bizony nem veszi komolyan, egyre jobban terjed körükben Baál tisztelete.

Ebbe a szituációba robban be Illés próféta, és mintegy párbajra hívja ki a Baál-papokat, szám szerint négyszázötvenet. Nagy oltárt építtet velük, és mellé megépíti a magáét. Levágattat két nagy bikát, és azt mondja a Baál-papoknak: Imádkozzatok azért, hogy az égből tűz hulljon alá az oltárotokra Baáltól. Én pedig az én Istenemet kérem, hogy lobbantsa lángra az áldozatot. Amelyik isten tüzet küld, az az igazi Isten. – Illés még bőven le is locsoltatja a saját áldozati állatát, nagy árkot ásat az oltár körül, ami megtelik vízzel. Végül elkezd gúnyolni a Baál-papokat, hogy egész nap hiába kiabáltak, imádkoztak, nem jön a tűz. Illés kérésére azonban lecsap a villám a lucsokká áztatott oltárra, és porrá ég az áldozati bika. A nép leborul, és kijelenti, hogy Jahve az igaz Isten (1Kir 18,19–39).

Eddig nagyon szép a történet, és minden rendben is lenne, ha itt véget érne. De sajnos így folytatódik:

Illés pedig ezt mondta nekik: Ragadjátok meg a Baal prófétáit, senki se menekülhesen el közülük! És megragadták őket. Illés levitette őket a Kísón-patak mellé, és ott lemészárolta őket. (1Kir 18,40)

Ha rajtam múlna, ezt szívesen kihagynám a Bibliából. De benne van! És pont ezért szeretem és tisztellem a Bibliát: mert nem szépít, hanem megírja, hogy mi történt és hogyan történt. Bizony, ez történt.

Megnéztem az ószövetségi kommentárt, hogy jól értem-e? Valóban, Illés *saját kezűleg* részt vett a négyszázötven ember felkoncolásában! Utólag felvethetnénk, hogy talán nem lehetett volna megtéríteni ezeket a Baál-papokat? Vagy éppen bebörtönözni vagy deportálni? Kiűzni őket az országból? Hát valóban ez a megoldás? Mert ezek vétettek az első és a második parancsolat ellen, akkor már a „Ne ölj” parancsolat is érvényét veszítette? Csak az első és a második érvényes? Nem lehet a parancsolatokat kiszemegetni, hogy ezt megtartom, a másikat meg nem! – Mert mi történik ez után? Valami nagyon döbbenetes:

Amikor Aháb elmondta Jezábelnek – aki szintén Baál-hívő volt – mindazt, amit Illés tett, és hogy a prófétákat megölte karddal, Jezábel követet küldött Illéshez ezzel az üze-

* Gyökössy Endre: *Orvosság a fáradságra*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

** Gyökössy E. Illés történetéről elmélkedik a *Döntő órák, nagy találkozások* c. kötetben is (Szent Gellért Kiadó).

nettel: Úgy bánjanak velem az istenek most és ezután is, hogy holnap ilyenkorra azt teszem veled, ami azokkal történt. (1Kir 19,1–2)

Mi már tudjuk, mit mondott Jézus: *Akik kardot fognak, kard által vesznek el. (Mt 26,52)* Tehát az örök törvény örökké igaz. Éppen ezért Illés megijedt – szóról szóra így mondja a Biblia. Menti az életét (majdnem azt mondom: az irháját) és fut. Elérkezik a júdeai Beérsebába, legényét otthagyja, ő pedig elmegy a pusztába, egy napi járőföldre.

Figyeljük meg, hogy egy ember, aki nem tudja fékezni az indulatait, aki nem képes elviselni a másik ember másságát, aki ilyen erős módon akarja valóra váltani a maga igazát, a kritikát ilyen keményen és kegyetlenül gyakorolja, mi végre jut? Egy rekettyebokorhoz érve, leül alá, meghalni kíván, ezt mondja: *Elég most már, Uram! Vedd el az életemet...* – A próféta összeroppan és súlyos depresszióba esik. Valami megpattan benne. Leül egy bokor alá és azt mondja: elég, most meg akarok halni.

Itt nagyon óvatosan megjegyzem, hogy Illés nem egészen pontosan Isten akaratát hajtotta végre – vagy nem úgy, ahogy Isten akarta. Ezt a következőkből tudhatjuk: imádságában azt panaszolja Istennek, hogy *Egyedül én maradtam meg* – úgy érti, hogy igaz hívőnek. Majd ezt mondja: *Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni.*

Isten azonban azt válaszolja neki: Nem úgy van Illés, még hétezeren vannak hívők rajtad kívül; *...meghagyok Izráelben hétezer embert, minden térdet, amely nem hajott meg a Baal előtt, és minden száját, amely nem csókolta meg azt. (vö. 1Kir 19,4–18)*

Illés olyan erős kritikával él, hogy egyedül magát tartja igazán hívőnek. Ezzel kapcsolatban jó lenne, ha kicsit összehúznánk magunkat. Hadd merjek elmondani egy történetet az egyszerű skót hívőről. A skót elgondolkodva mondja a feleségének: „Mama, a mi kis városunkból csak ketten fogunk üdvözülni – de benned nem vagyok egészen biztos.” – Bocsánat ezért a kis anekdotáért, de mi, „kegyesek” is eljuthatunk eddig! Ez az „Illés-szindróma”, „Illés-neurózis”, aminek a vége egy roppanás és a halálos fáradtság.

És mert Illés nem egészen úgy hajtotta végre Isten parancsát, ahogy Ő akarta, Isten „nyugdíjba” küldi őt, és még életében a helyére állítja Elizeust. Nem öli meg Illést – majd azután elragadja –, de át kell adnia próféta-ságának jelképét, a palástját. Mert az talán még az Ūristennek is sok volt, ahogy Illés ezt az ügyet „lebonyolította”...

Melyikünk nem hajlamos arra, hogy állandóan kritizáljon? Mégpedig nagyon keményen és szeretetlenül. Vigyázzunk, mert Isten bennünket is „nyugdíjba” küld! Nem marad büntetlenül, ha a másokban mindig a gonoszt, a bűnt látjuk! Illés úgy cselekedett, ahogy később az inkvizíció: a cél szentesíti az eszközt. Az inkvizíciót sem hagyta jóvá Isten soha, egyik oldalon sem, akár katolikus, akár protestáns volt. Mert valljuk meg becsületesen, hogy kölcsönösen gyűjtogattuk a máglyákat és irtottuk egymást – mindig Isten nevében. A Szeretet Istene ezt a fajta „elintézést” nem ismeri, és bizony nem ez a megoldás. Vigyázzunk a görcsös figyelésekre, vívóállásokra, kritizálásokra, a hiányosságok állandó észrevételére. – Bizony, ez a farizeus-tűnetcsoport (szindróma) nagyon fenyeget bennünket. Engem is. Isten legyen hozzám irgalmas.

Eszembe jutott egy kis történet az ötvenes évekből, amikor még Zsindelyné Tüdös Klára néni élt. Összegyűjtötte a falusi asszonyokat az Istenhegyen, s azok ámulva-bámulva fészket vertek néhány napra a kegyelmes asszony otthonában: ő szolgált ki azokat az egyszerű teremtéket. Jöttek a falvakból, egyik csoport a másik után. Klára néni aranyosan összevegyítette az „egyszoknyásokat” a „sokszoknyásokkal”, hogy együtt legyenek és megszokják egymást. Hárman-négyen segítettünk neki a szolgálatban.

Emlékszem, egyszer élesen kezdték kritizálni egymást a résztvevők: ez parasztszszony, az meg urizáló dáma; ez így eszik, az úgy, ez szipákol, az nem is igazán hívő stb. Úgy látszott, hogy elromlik az egész. Összeültünk, és kértük Istent, adjon nekünk bölcsességet, hogy az együttlét bele ne fulladjon valami „Illés-szindrómába”. Klára néni kapta Isten Szentlelkétől azt a gondolatot, hogy a reggeli áhítat után, amikor elkezdődött a kritizálás, azt mondta: „Mondj valami jót is róla!” – S attól kezdve Istenhegynek az lett az alapállása, hogy ha valaki a másiktól bármit is mondott, rögtön utána valami jót is kellett mondania róla. Egyszer valakinek, aki szapulni kezdett valakit, Klára néni hirtelen azt mondta: Na, most jöjjön a jó, mondj valami jót is róla! Az illető néhány percig meredten hallgatott, aztán kibökte: Szép kis kontya van. – Nem jutott eszébe más dicséret. – Nekem viszont azóta is eszembe jut.

Amikor valakit szapulunk, mondjunk valami jót is róla! Menyünkről, vönkről, gyermekünkről, férjünkről, feleségünkről... – Persze, általában azokat a legnehezebb elviselni, akik közel állnak hozzánk. Az eszkimókkal igazán jóban vagyok! A tűzföldi indiánokkal semmi bajom. A baj mindig a hozzánk egészen közelállókkal van! Könnyű az embereket *általában* szeretni. Csak akikkel együtt kell élni, azokkal nehéz. Ám tegyük hozzá: nekik is nehéz velünk...

Nagyon kérem a szívemet és a te szívedet is, hogy Klára néni hagyatékát vegyük komolyan!

Mert Isten megtiltotta az ítéletet, amikor azt mondta, hogy a *konkolyt ne gyomlald ki a búzából* (vö. Mt 13,20). A gyomláló szellemet Ő nem engedélyezi. Ám szabad *tudni*, hogy az búza, ez meg konkoly. A *megkülönböztetés* lelkét adja, de a *gyomláló* lelkét nem engedi. Azt mondja: azt bízátok rám, az ítélet az enyém. Szabad megkülönböztetnünk a fehéret a feketétől, a bűnt, a piszkot, a tisztátalanságot a tisztától – de *ítélkezés nélkül*, mert az ítélet egyedül Istené.

Mint lélektannal foglalkozó mondom: ha akár a gyermekednek, akár az unokádnak mondasz valami kemény kritikát, tégy hozzá rögtön valami dicséretet. (A „kontyát” dicsérd meg!) Lehet mondani a feleségünknek, hogy már megint hideg az a túrós tészta – de finom a tepertő rajta... Ez csak egy példa volt. Mert mi, férfiak így szoktuk kezdeni: *Te soha... Te mindig... Te megint...* – Nos, ez a férfiak alapállása. A nők gondolkodjanak rajta, hogy az övéké jobb-e. Adja Isten, hogy jobb legyen! Mi, férfiak, sajnos, így gondolkodunk.

Így szemléljük az „Illés-szindrómát”, lebontva saját életünkig! Mert ha nem bontjuk le egészen a „valami jó”-ig, akkor depresszióba esünk. Előbb-utóbb búskomorak leszünk. Miért? – Mert aki vív, azzal vívnak; aki kritizál, azt kritizálják. Aki állandóan hibát keres másokban, abban a hibát fogják keresni. Ez logikus. A kritizáló ember végül is védekező állásba szorul. És állandóan védekező állásban élni, ennek a vége görcsös-ség, a görcs vége depresszió, a depresszió vége halálos fáradtság. Végül nem tudsz felkelni az ágyadból. Nem játék ez!

Nem azért mondom, hogy vigyázz a kritikával, mert „egy igazi, kegyes, hívő ember nem kritizál”, hanem mert életveszélyes! Megbetegszel, úgy jársz, mint Illés. Jó, hogy mi nem kaszabolunk le a négyszáz embert, de tudunk négyszáz emberről igen kemény kritikát mondani! Szeretetlen. Anélkül, hogy egyetlenegy jó tulajdonságot észrevennénk a másokban.

Az állandó szeretetlen, irgalmatlan, keresztyénietlen, görcsös kritizálás lelki görcsöt okoz, lelki-testi fáradtságot, végül lelki-testi betegségeket. Ha találkoztam rosszindulatú emberekkel, akik egy fél óra alatt minden rosszat el tudtak mondani családjukról, a másik felekezetről vagy a másik ember magatartásáról, az ilyenekben mindig volt valami görcs.

E problémák alapján a következőképpen tudnám megfogalmazni, hogy mi a különbség az Ószövetség és az Újszövetség között. Az illési magatartás ószövetségi: kiirtani! *Szemet szemért, fogat fogért* – azután Illést félreteszi Isten.

De az „evangéliumok evangéliuma” így hangzik: *Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.* (Jn 3,16) Az Ószövetségben mindig ez áll: „Ne!” – ezt nem szabad, azt ne csináld. Ez a farizeusi magatartás. Jézus azonban így szól: *Én pedig azt mondom néktek ... legnagyobb a szeretet.* Ennél nagyobb parancsolat nincs.

Egyszer lelkési körben vita alakult ki: két kolléga „harcolt” két igével – egymás ellen. Kérdeztek engem is: Nos, Bandi bácsi, most melyik ige az, amelyik eligazít? Azt válaszoltam, hogy van egy értékpiramisunk. Egy valamire mondta Jézus, hogy a legnagyobb: a *szeretet*. Mindig az legyen az iránymutató igénk, ami közelebb van az értékpiramis csúcsához, a szeretethez.

Jézus, amikor meg akarják kövezni a házasságtörő nőt, azt mondja: *Állj!* Az dobja az első követ rá, aki gondolatban nem vétkezett, nem paráználkodott. És nem meri senki felvenni a követ. – Igen ám, csak hogy az volt az ószövetségi parancs, hogy ezért a bűnért meg kell halni. Meg is hal ennek az asszonynak a vétkéért Valaki. Nem az asszony, hanem Jézus Krisztus.

A bűnért valaki meghal. Az asszony elmehet, ezzel a kíséző szóval: *Eredj el és többé ne vétkezzél.* (Jn 8,11) – Jézus pedig elindul a keresztre felé, hogy meghaljon ezért az asszonyért is, aki megcsalta a férjét.

Nincs „elkenve” a bűn! A bűnnek a büntetése megtörténik. Csak a kereszten. Jézus magára vállalja. Azt ne gondoljuk, hogy Jézus valamit is „elken”. Ő nem eltörölni, hanem betölteni jött a Törvényt. Őt azért küldte Isten, hogy szeressen – és ez a szeretet az, amit nem bír ki a gonosz, amin megtörik a sátán hatalma.

Egyszer felkeresett egy idős asszony, és alaposan „kikaptam” tőle. Azt mondta:

– Tiszteletes úr, maga nem ostromozza eléggé a gyülekezetet! Kemény szó kell az embereknek! Tessék ószövetségi keménységgel megcserdíteni az ostort, jól odasuhintani!...

Fél óráig gyözködött, míg végül azt kellett mondanom:

– Ne tessék haragudni, de nem teszem, mert csak a szeretet töri meg a csontot. Én a Jézus Krisztus szeretetét hirdetem. Ha erre valaki nem fordul Felé, akkor én hiába ostromozok, hiába „dörgök”, hiába fenyegetek kárhózzal. Attól nem fog senki hazajönni. A tékozló fiú nem azért ment haza, mert ostorral várta az atyja, hanem mert kitárt karra. – Halála előtt megértette ez az asszony, hogy nem az ostor, hanem a szeretet a legnagyobb.

Legyünk óvatosak a kritikával, mert halálosan bele lehet fáradni. Ott ülünk végül a „rekettyebokor” alatt, és azt mondjuk: *elég!* – mert akkor már bennünket kritizálnak.

A másik helyzet ennek a fordítottja: amikor görcsösen igyekszünk tetszeni mindenkinek. Nem bírjuk elviselni, hogy valaki rossz véleménnyel legyen rólunk. Ekkor állandóan szerepet kell játszanunk. Kinek-kinek a maga ízlése szerint beszélni, tenni. Mindenkinek egy kicsit igazat adni, mert csak akkor szeretnek bennünket az emberek. De ennek a vége is halálos fáradtság. Mit mond Jézus? *Jaj, amikor jót mond rólatok minden ember!* (Lk 6,26)

Nem kötelező, hogy mindenki jót mondjon rólunk! Ha az én Uram Jézus Krisztus jót mond felőlem Istennek, akkor a sátán, a gonosz nem fog jót mondani. Ha a szívem az én Uram Jézus Krisztusra rezonál, akkor biztos, hogy valakinek a szíve az enyémre nem rezonál. Annak nem fogok tetszeni, és annak nem leszek megfelelő ember. És annak én sem óhajtok tetszeni. – Hogyan mondja Pál apostol? *...Nem az embereknek aka-*

runk tetszeni, hanem Istennek, Aki a szívünket vizsgálja. (1Thessz 2,4) És: Most tehát embereknek akarok a kedvében járni, vagy Istennek? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája. (Gal 1,10)

Nagyon szeretném, ha egyszer a Gazdám azt mondaná nekem: *Te is az én szerelmes fiam vagy!* Ha elfogadna gyermekének, fiának.

Két dolog fenyeget bennünket, magamat is beleértve. Az egyik, hogy gyilkos, szeretetlen kritikával szapuljuk a másikat. A másik pedig, hogy a legkisebb kritikát sem bírjuk elviselni, és mindent megteszünk, hogy jót mondjanak felőlünk. Lehetőleg *mindenki!* Ezért pukedlizünk, bókolunk és megjártsszuk magunkat. Észre sem vesszük, milyen görcsösen akarunk mindenkinek tetszeni, mindenkinek eleget tenni. Jézus nem erre tanít. Jaj neked, ha mindenki jót mond rólad! Nem lehet egyszerre öt táborba tartozni. Ha egyszer az én Uram Jézus Krisztus igazságaira igent mondtam, ha az Ő életformájára, tanítványosságára igent mondtam, nem lehet minden egyébre is igent mondani! Akkor nagyon szerényen azt kell mondanom, hogy ezt én másképp hiszem, másképp látom.

Kedves Atyánk! Tisztogasd életünket, szívünket, mert túlságosan éles a nyelvünk. Könnyen kritizálunk, és magunk alá gyűrjük az illetőt. Talán azért, hogy a vállára lépjünk és jobban lássunk. Azért mondunk kemény kritikát másról, hogy mi bölcsőbbnek, okosabbnak, tisztábbnak vagy keresztyénibbnek látszódjunk másoknál.

Urunk add, hogy el tudjuk viselni, ha valaki bennünket kritizál: sokszor a Te vésőd és reszelőd az! Add, hogy meg is tudjuk köszönni. Különösen, ha jó szándék vezérel valakit, tanítani akar, szeretettel mondja, nem bántásképpen.

Urunk, nagyon kérlek, vedd ki szívemből, hogy mindenkinek akarjak tetszeni. Annak a vágyát, hogy mindenki jót mondjon rólam. Mert akkor Neked nem fogok tetszeni. Urunk, gyógyíts bennünket, mert akár én kritizálok, akár nem bírom a kritikát: halálosan belefáradok.

Urunk, köszönjük, hogy ismét lelepleztél egy fáradtság-forrást az életünkben, hogy miért ülünk sokszor a „rekettyebokor” alatt, és miért mondjuk, hogy jobb volna már meghalni. Mert annyi rosszat mondtunk másokról, de csak azt vesszük észre, amikor visszanyilaznak, mert az már nekünk fáj!

Add, Urunk, hogy csöndben tudjunk igent mondani Terád, a Te ügyedre, a Te szolgálódnak, a Te életformádra. És ha akadnak olyanok, akiknek ez az életforma nem tetszik, azt is legyünk képesek tudomásul venni. Kérünk, erősíts bennünket, leplezz le bennünket, gyógyíts minket, ha kell, sebez meg minket; de tudjuk, hogy a megtört nádat nem töröd el, a pislákoló gyertyabelet nem oltod ki, mert Te kegyelmes és irgalmas vagy hozzánk, sokszor rosszmájú és éles nyelvű tanítványaidhoz, akik ugyanakkor roppant érzékenyek tudunk lenni. Bocsásd meg ezt nekünk, Fiadért, Jézus Krisztusért! Ámen.

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Id. Farkas Sándor
Bodola

Őrizzétek meg szíveteket...

Alapige: Példabeszédek 4,23

Kedves Testvéreim! Ezennel elindultok a házaseset útján. Előttetek az élet útjának sokat ígérő völgye. Magaslaton vagytok, ahova nem a láb ereje, hanem a szív szerelme hozott. Idáig ismerem az utatokat. Sok akadállyal küzdöttetek meg. Számotokra cél volt ez a pillanat. Elértétek. Most azonban örömmel álltok új célok elé. A ti örömtők a szeretet által van. – De nézzétek, ugyancsak a szeretet adja a szülői szívbe az aggodalmat, a jövőbe tekintő féltést is. Sok virága van a szeretetnek és mindenik egyformán csodálatos.

Kössük csokorba hát a szeretet virágait.

A ti életetek mostantól kezdve mind teljesebb egybeolvadás. Egyéni életeteknek vége, e pillanattól felelősek vagytok egymásnak és egymásért. Nemrég idegenek voltatok, ma összetartozók, együtt érzők, egy ügyet szolgálók vagytok. Minél teljesebb lesz ez a testi és lelki egység közöttetek, annál teljesebb boldogságot várhattok. Ez az egység – **egy** közös akaratot kíván, **egy** közös érzést, **egy** közös gondolkozást. Ám nem úgy, hogy az egyik közületek feladja a maga hitét, elvét, érzéseit. Ellenkezőleg! Ebben az egységben tökéletességre kell jussatok mindketten. Az egység mindkettőtök számára beteljesedést hoz. Gondoljátok csak el, hogy most sem csak az egyiketek szívének a kívánsága telt be, hanem mindkettőtöké. A ti kettőtök szívéből indult ki ez a közös családi élet.

Mert a szívből indul ki minden élet. A ti életetek boldogságának a titka tehát az, hogy meg tudjátok-e őrizni – minden féltett dolognál inkább – a ti szíveteket. Nem kis feladat ez. Ti nagyra vállalkoztatok. Előítéletekkel, tradíciókkal álltok szemben. A ti szívetek két külön vallásos világból indult. Életeteknek sok gondja, baja, csalódása között – ha van közös akarat – mindent legyőz a szeretet.

Nektek, a ti szíveteknek sem vetélkedni, sem megalkudni nem szabad. Mindketten éljétek azt a vallásos életet, amiben meg voltatok keresztelve. Őrizzétek meg azért minden féltett kincsénél jobban a ti szíveteket, mert abból indul ki minden élet. Meglátjátok majd, hogy a szíveteknek virágát meg fogja őrizni az az Isten, aki maga a szeretet. Isten áldja meg elindulásotokat, adjon sok örömet boldogságot, egyetértést! Ámen.

(Ortodox fiú és református leány esküvőjére)

Temetési igehirdetés

Raab Vilmos

Siklód

Drága az Ő kegyeseinek halála

Alapige: Zsoltárok 116,15–16

Gyászoló testvéreim! A gyász, a haláleset mindig félelemmel tölt el minket. De mintha nagyobb lenne ez a félelem, mikor a váratlan esemény az ünnep küszöbén érint minket. Nem az ünneplőruhát vesszük elő, hanem a gyászruhát öltjük magunkra. Nem ünnepelni, örülni készülünk, hanem gyászolni. Emberi létünkben – mint mindig – segítségre szorulunk. A minden kegyelemnek Istene adjon nektek, gyászoló család *segítségét, erőt, hitet, vigasztalást*, de nektek is, kedves jelenlevők, kik messziről jöttetek e zimankós téli időben – az év utolsó napján –, hogy lerójátok kegyeleteteket egy szerető édesanya, hűséges testvér, odaadó rokon koporsója mellett. Ez év alkonyán visszatekintve láthatjuk, hogy az év minden napján nemegyszer éreztük a mi Atyánk féltő szeretetét, oltalmazó védelmét, segítő karjának hatalmas erejét.

Dávid – a zsoltáros király –, kitől nem állt messze a bűnös cselekedet sora, de aki mégis nagyon hűséges követője volt Istenének, milyen szépen kezdi a 116. zsoltárt *Szeretem az Urat, mert meghallgatja esedezéseim szavát*. Ezért – ő, Uram – hallgasd meg gyászoló testvéreink esedezését, mely feléd száll, hogy vigasztalást, bátorítást nyerjen véghetetlen kegyelmedből.

Asszonytestvérünk, akit ma „búcsúztatunk” e földi világtól, azon emberek közé tartozott, akiről el lehet mondani a Szentírás nyelvén: *az Úr kegyese, választottja* volt. A mai ember nyelvére fordítva ez *hűséget jelent*, olyan embert, aki megőrizte az Úr szövetségét; aki vigyázott arra, hogy az Atya parancsolata szerint éljen. Immár néhai özv. Gy. S. született P. M. az ő leélt 85 esztendejével ilyen istenfélő, kegyes asszony volt. Ezért ma röviden visszatekintünk a zsoltár szavával az elmúlt életére, halálára. Még inkább szól az ige és *annak bizonyágtétele* a hátramaradottaknak, gyászolóknak, gyermekeinek, unokáinak, testvéreinek, rokonainak. Szóljon tehát az ige:

Az Úr szemei előtt drága az Ő kegyeseinek halála.

Első hallásra – úgy véljük – valami következetlenségnek kell itt lenni. Mít ért a zsoltáros király az alatt hogy: „Az Úr szemei előtt drága az Ő kegyeseinek halála.” Vajon kedves Istennek az, ami bennünket, embereket félelemmel tölt el? A halál elragadja a szerető édesanyát, testvért szerettei közül és ez mégis „drága” az Ő szemei előtt? Erre jön a válasz feleletként Istentől: *az én igám gyönyörűsége és az én terhem könnyű*. Isten „azt bünteti, kit szeret” – hangzik hitvalló énekünkben. Akit Isten fiává és leányává fogad, az el kell fogadja Isten „igáját” és „terhét” Ezért úgy tűnik sok hívő embernek, hogy az élet sokszor elviselhetetlen. Ezért tanítja Jézus Krisztus, hogy *aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt!* Gyermekkorunkban arra tanított a szülői szeretet, hogy a legparányibb teremtménynek is kedves az élete. A belénk csepegtetett emberiséggel nő bennünk az élet tisztelete.

Hogyan élte, vallotta a mi elköltözött testvérünk, hogy Isten az élet és halál ura? Úgy, hogy mindent elfogadott az Ő hatalmas kezéből. Elfogadta és élte a 85 évet, Isten áldásával éltek a 25 év házasságot, és alázattal, erős hittel élte az özvegység 42 esztendejét. Ez alatt a 85 év alatt tudta, érezte, hogy Isten minden cselekedete meghatározott céllal történik: *öröm, bánat, jó egészség, betegség nem véletlenül van, hanem az Ő Atyai akaratából és tanácsából jön.*

Uram! én bizonyára a te szolgád vagyok; szolgád vagyok én, a Te szolgáló leányod... Te oldoztad ki az én kötelekeimet.

Lelki szemünkkel láthatjuk a megboldogult lelket, amint a hatalmas Úr trónusa előtt térdel. Megszólal, és amit mond – egy bizonyos fogalmat ismétél – mintha lépésről lépésre, mind jobban és jobban megalázná magát. *Szolgád vagyok én.* ismétli háromszor is, mint aki ki szeretné hangsúlyozni az ő Ura, Istene előtt, hogy mennyire kiszolgáltatót az ég és föld Urának. Mind alább és alább száll, hátha könnyíteni tudna az élet súlyán. Mind alázatosabb a vallástétel, abban a reményben, hogy annál örömteljesebb lesz a felemelkedés.

Csodálatos vallástétel az, hol a gyenge engedelmeskedik az erősnek, a halandó a halhatatlannak. Egy imádkozó lélek, fáradtan a teherhordozás, a világ gonosz sértései miatt, várja a feloldozó, bátorító atyai szót: *jól vagyok jó és hű szolgám, kevésen voltál hű, többre bizlak ezután; menj be a te uradnak örömébe!* (Mt 25,23)

Te oldoztad ki az én köteleimet.

Itt élünk ebben a „siralomvölgyben” – jól vagy rosszul, megelégedve vagy lázadó lélekkel. Itt telnek napjaink, melyekre sokszor nem szívesen gondolunk. Gyakran gondoljuk, hogy életünk urai vagyunk, de nagyon tévedünk. Az életünk Ura Isten, aki elhívott minket ide, ahonnan haza is hív, mikor eljött az idő. Sokszor mi akarjuk uralni a helyzetet, uralkodni mások fölött, de sajnos, ez mind emberi, gyarló erőlködés. Bizony gyengék és esendők vagyunk – Isten hatalmas, segítő karjára szorulunk. Atyánk az, aki kioldja *szenvedéseink köteleit*, aki mennynek és földnek Ura!

Kioldozta a mi megboldogult asszonytestvérünk köteleit és egy szép, de nehéz küzdelmes élet után hazahívta. Most már boldog, hiszen ott lehet az Atya dicső seregében, jobb, avagy bal keze felől.

Ennek a hatalmas Istennek, szerető Atyának a Lelke legyen a ti bánatos szívetekkel, lelketekkel és itt az élet és halál küszöbén, a temető mezsgyéjén, ez esztendő utolsó napján oldja ki a szenvedéseitek vastag kötelékét gyászotokban is! Az Ő békeességével és megmásíthatatlan szeretetével gyógyítson meg benneteket fájdalomokban! Ámen.

Igehirdetés ifjúsági istentiszteletre

Pápai László

Toldalag

Elég meggyőző

Alapige: János 20,30–31

Van-e élet a halál előtt? – kérdi egy graffití író, ironizálva azokat, akiket a halál utáni élet kérdése foglalkoztat, és hajlamosak túlbeszélni a témát. Nagy kérdés valóban, hogy van-e élet a halál után, de azért az sem közömbös, hogy van-e élet a halál előtt, hiszen Isten nélkül tényleg kérdés, hogy mit ér a mi életünk. Felolvasott alapigénk előzménye az, hogy a feltámadt Úr Jézus megjelenik Tamásnak, a tanítványnak, aki szentől szemben a Mesterrel végre elhiszi, hogy Ő legyőzte a halált. Nos, ő akkor megbizonyosodott arról, hogy legalábbis, ami Jézus személyét illeti, a halállal nincs vége az életnek.

Minket mi biztat? János apostol most mintha azt üzenné nekünk: nézzétek, ez nem teljes, és nem írtam le mindent, amit Jézus tett vagy mondott, de ennyi elég a hitre jutáshoz. Az evangélium, az örömmüzenet célja tehát a hitre jutás, azért, hogy életünk, vagy ha úgy tetszik, jövőnk legyen. Lehet, hogy nehezen jutunk el a hitre. Tamásnak sem volt egyszerű. De jobb későn, mint soha! – tartja a közmondás. Mert a hit a Szentírás

tanítása szerint nem luxuscikk, hazugság vagy esetleg póz, amiben tetszelgek mások vagy magam előtt, hanem létfontosságú *szívbeli bizalom*. Hit nélkül is le lehet élni egy életet, csak nem érdemes! Hittel viszont nemcsak szebb és könnyebb az életem, hanem minden félelmet, még halálfélelmeimet is legyőzhetem a Szentlélek erejével.

Sok más jelt is tett Jézus tanítványai szeme láttára... – olvassuk a 30. versben. A tanítványok szemtanúk voltak, elsők között láttak és hallottak sok olyan, Jézus személyéhez kötődő eseményt, tanítást, amiről mi körülbelül 2000 év távlatában a Szentírásból közvetve értesülünk. Lehet, azt gondoljuk, nekik könnyű dolguk volt (hitélmények Jézus közelében, első kézből kapott információk), hiszen ott voltak mellette. Milyen jó volt nekik! Különleges emberek lehettek! Pedig nagyon hasonlítottak hozzátok. A tanítványok fiatalok voltak, huszonévesek, mint sok mai rock vagy más zenei stílusban játszó együttes tagjai, vagy éppen tehetségkutató műsorok szereplői. A fiatalság pedig önmagában erény, ráadásul ingyen van, és ez most még a tiétek. És ezzel jó lenne gazdálkodni. Ma már nagyon sok társasjáték van, ami erre is nevel, nemcsak logikát, kombinációs készséget, memóriát, a *fair play*, a tisztességes játék érzékét fejlesztik, hanem ezeken keresztül valahol azt is megmutatják, milyen az élet kicsiben, játékba csomagolva, hogy ezen keresztül tanulj gazdálkodni vele. Menedzselni adottságaidat, tehetségedet, értelmeket, és közben vigyázni a lelkedre, ne cseréld le sikerekre, kapcsolatokra, pénzre, hanem tartsd meg a mennyekre. De lehet tanulni a számítógépes játékoktól is, és a változatoság kedvéért egy negatív példát említek: az életben nincsenek mentés és betöltés parancsok, mint a legtöbb számítógépre írt játékban. Tehát, lementem a játékot, majd, ha menetközben valamit elrontok, újraindítom attól a ponttól, ahonnan lementettem. Visszafordítom az időt. Ezért fontos felállítani a prioritásokat: mi az, ami a legfontosabb nekem, mit szeretnék ettől az élettől és Istentől kérni céljaim megvalósításához. Kerülni a nagy hibákat, tudva azt, hogy nincs visszaút. Ez már a felelősségről szól.

A tanítványok egyszerű emberek voltak, szegény családokból származtak. A szülőknek nem volt pénzük arra, hogy drága hazai vagy külföldi tanügyi intézményekben oktattassák gyermekeiket. Ott kellett boldogulniuk, ahová születtek, és hogy ez mennyire nem volt rossz, abból is látszik, hogy Jézus tanítványai lettek. Ebben is hasonlítanak hozzátok, de hozzánk is, idősebbekhez, akik ilyen vagy olyan módon itthon próbálunk boldogulni, de nem egyedül, hanem Jézussal, aki azt ígérte, hogy velünk lesz a világ végéig az Ő Szentlelke által.

A tanítványok lelki alkatát, életét vizsgálva azt látjuk, hogy ők is gyarló, esendő emberek voltak, emberi hibákkal, bűnökkel. Megjelenik előtűnk az alapember, a nagyszájú, impulzív Péter alakja, de ott van János, a legfiatalabb, a szeretett tanítvány, a racionális beállítottságú, kételkedő Tamás, vagy éppen az áruló, aljas Júdás. Ma ott vagyunk mi is a Krisztust követők vagy keresők csapatában, tele emberi hibákkal, de hitben vagy a hitre jutás igényével. Jézus egykor jeleket adott a tanítványoknak, melyek istenségét igazolták. Mi az, ami ma minket segíthet? A Szentírás tanúsága és a hálás szívű istenfélő emberek bizonyosságtétele. (Hamvas Béla írta a *Karnevál* című regényében, hogy Isten angyala mindenkinek megjelenik legalább egyszer az életében. Ezt én a magam részére úgy értelmeztem, hogy mindenkinek van legalább egy nagy szabadulási-élménye, amikor Isten segítségét megtapasztalja. Ezt jó elmondani másoknak!) De hát alapfokon életünk alakulásában is bármikor felfedezhető a minket szerető Isten jelenléte.

Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében. A Szentírás a hit tankönyve és a hit története, nem pedig tudományos, történelmi megfigyelések, bizonyítások gyűjteménye. János apostol beszámol a történekről azzal a céllal, hogy ezzel az olvasókat hitre segítse. Elmondja az örömhírt, hogy Jézus a Krisztus, amit így másokkal is megoszt.

Ma mennyire hihető számunkra, hogy Jézus Krisztus Isten Fia és a mi Megváltónk? *Josh Mc Dowell* keresztyén író úgy fogalmaz, hogy gyakorló keresztyénként nem kell eldobnod az agyad, azaz nem kell lemondanod a józan észről, ha hiszel Jézus Krisztusban. Az értelem nem a hit ellentéte, hanem kiegészítője. Nem véletlen az, hogy nagyon sok tudós, művész keresztyén, hívő ember volt, és ez ma sincs másképpen!

Esetleges világban élünk. Nagyon kevés olyan dolog van, amit száz százalékkal be lehetne bizonyítani. Az autógyártók nem tudják száz százalékosan bizonyítani, hogy az új gépkocsimodelljeik biztonságosak. De a sok töréstest elég meggyőző. Jézus személyét illetően negyvennyolc bibliai prófécia teljesedett be. Erre alapozva Stone Parker amerikai kutató számításai szerint tíz az egyhez az esélye annak, hogy Jézus valóban a megígért Messiás volt. Lehetnek még kételyeink, de ez azért elég meggyőző. Jézus Krisztus Isten fia, nem egy önjelölt zseni vagy mártír, aki meghalt, hogy nagy legyen.

Ennek ellenére vannak elméletek, melyek az ellenkezőt próbálják bizonyítani. Dr. Hugh Schonfield *A hívsvéti összeesküvés* című könyvében az 1960-as évek, a hippizmus korában azzal az elmélettel rukkolt elő, hogy Jézus kábítószerrel magától, tetszhalottként túlélt a kivégzést, eljátszotta azt, hogy meghalt. Ezzel magyarázható a feltámadása. Nos, mi a Szentírásból tudjuk, hogy Ő a keresztfán halt meg, halálát a kivégzőkör ügyeletes római százados igazolta. A kegyetlen korbácsolással társított keresztre feszítést nem lehetett túlélni.

A *téves sír* elmélete szerint tévedtek az asszonyok, de a tanítványok is. Más sírban keresték Jézust. Nem kell nekünk alábecsülni őket. Nehezen hihető, hogy annyira tájékozatlanok lettek voltak.

Az *ellopott holttest* elmélete szerepel a Bibliában. A sírkő két mérnök számítása szerint minimum két tonnás volt, körülbelül másfél méter magas lehetett, több emberre volt szükség, hogy megmozdítsák. A római katonát pedig arra képezték ki, hogy megvédjen egy kétméternyi területet. Körülbelül tizenhat katona alkotott egy őrcsapatot. Nem valószínű, hogy a tanítványok leszámolnak a hivatásos római katonákkal, elgörgetik a sír száját záró hatalmas követ, és ellopják Jézus holttestét. Ha mégis sikerülne, ellopják a holttestet, elrejtik valahol, majd pár évtizeddel később megvetést, halált vállalnak azért, hogy terjesszenek egy hazugságot, amiről tudják, hogy hazugság... Nos, ez elég hihetetlenül hangzik!

Diákkoromban Kolozsváron sétálva egy könyvesbolt kirakatában érdekesnek tűnő könyv ragadta meg a figyelmemet. A könyv borítóján Hieronymus Bosch reneszánsz-kori festő *Keresztvitel* című képe volt látható. A festményen sok csúnya, gonoszsgát sugárzó arcú ember elégtétellel, kárörvendve kíséri a keresztfát cipelő Jézust a Golgotára. Sejthető, hogy a karakterek szerkesztésekor Bosch nemcsak a képzelőerejére támaszkodott, hanem a kortársak arcvonásait vitte a vászonra. Ezért is annyira megdöbbentő az a kontraszt, ahogyan a festő az arcokon tükröződő rosszat ábrázolja a szenvedő, ártatlan Jézus ellentétéként.

Mi megfogalmazhatjuk: az élet nem igazságos. Istenfélő embernek lenni nem életbiztosítás, és felebarátunk néha igencsak megnehezíti azt, hogy szeressük. De mégis. Isten annyira szeret, hogy engedte, hogy mindez megtörténjen értünk. Feláldozta Fiát azért, hogy nekünk egy esélyt, egy lehetőséget adjon az üdvösségre az imént elhangzott nehézségek ellenére. Nektek most esély a jóra a korotok, a hitetek. Most kell jól startolni az életben, majd pedig ügyesen kell folytatni. Rá kell állni egy szép életpályára, szolgálni kell a talentumokkal Istennek és embertársainknak, hogy a majdani mennyek országa beteljesülése legyen annak, amit itt a földön Isten kegyelméből már elkezdtünk. Isten segítsen, hogy ez így legyen! Ámen.

Igehirdetés presbiteri eskütételre

Lőrincz István

Marosvásárhely-Alsóváros

„...esküt tevének, hogy az Isten törvényében járnak...”

Alapige: Nehémiás 10,29b

Rendhagyó istentiszteletre gyűltünk össze a mai vasárnapon, amikor is nemsokára hét újonnan megválasztott presbiter le fogja tenni a hivatali esküt az egész gyülekezet színe előtt. Erre az alkalomra Isten a Szentírásnak egy kevésbé ismert, de igen fontos könyvéből, a Nehémiás könyvéből szól az üzenet. Csodálatos könyv ez, aminek minden során különös ragyogás van. Hisz ebből a könyvből mi olyan embereket ismerhetünk meg, akiket Isten kiválasztott, elhívott és felhasznált az Ő országa építésében. Ezek az emberek folyamatosan és fokozatosan nőnek fel az előttük álló feladatokhoz. Isten felhasználta őket. Először a romok eltakarításában, majd a falak javításában és építésében. De láthatjuk ebben a könyvben azt is, hogy miközben ők dolgoznak a falakon, Isten is dolgozik rajtuk és bennük. Formálja az életüket, mert Isten nemcsak annyit akar, hogy falak, épületek, templomok épüljenek, hanem sokkal inkább akarja azt, hogy mi, emberek épüljünk fel lelki házzá, szent papsággá. Úgy, ahogy azt Péter apostol olyan szépen mondja az első levelében. Istennek nemcsak az fontos, hogy legyenek falak, legyen egyház, legyen egy szervezet, hanem sokkal fontosabb, hogy legyen egy igazi közösség, legyen igazi és élő hit, ami a falak között éljen és munkálkodjon.

Láthatjuk, hogy Isten országának építése sokszor nem megy könnyen, könnyek, bűnbánat és megalázkodás nélkül. Ezeknek a munkásoknak és nekünk is egy komoly és mély bűnbánatot kell tartani. Meg kellett ítélje ez a nép egész történelmét, meg kellett látni, hogy milyen gyarló és bűnös emberek vagyunk mi. De ezek után most egy csodálatos dolog történik. Azok az emberek, akik meglátták és megvallották bűneiket, akik megalázkodtak Isten előtt, akik megvallották alkalmatlanságukat az Isten szolgálatára, azok most tintát, tollat és papírt kérnek. Tovább már nem siránkoznak bűneik miatt. Nem mondogatják, hogy ők alkalmatlanok, hanem felkelnek és az egész gyülekezet előtt ünnepléses fogadalmat tesznek, egy erős kötést, ahogy azt itt a Szentírás mondja, azt aláírják és megpecsételik. Nyolcvannégy ember odaáll az egész nép elé, fogadalmat tesz, és azt alá is írja.

Kedves testvéreim! Most hét újonnan választott presbiterünk ugyanazt fogja tenni. Ki fognak állni az egész gyülekezet színe elé és fogadalmat fognak tenni arról, hogy ők presbiterként akarnak ezután az alsóvárosi gyülekezetben szolgálni. Feltevődik itt a kérdés: nem túlzott merészség ez? Szabad-e nekünk ilyesmit tenni? Nem intő példa nekünk erre nézve a Péter apostol esete, aki esküdözött, hogy ő meghalni is kész Krisztusért, hogy ő soha nem fogja megtagadni Mesterét, de néhány óra múlva csúfos vereséget szenvedett, és semmi se valósult meg abból az esküből, amit fogadott. Nem hajmeresztő merészség, amit ez a hét presbiter néhány perc múlva itt tenni fog? Nem! Azt is megmondom, hogy miért nem. Mert miért is bukott el Péter az esküdözésben? Két dolog miatt. Először is azért, mert ez az ő büszkeségének, magabiztosságának, dicsvágyának az esküje volt. Majd én megmutatom, fiúk! Ide figyeljete! A másik dolog meg az volt, hogy ezt az esküt nem Isten adta az ő szájába. Neki akkor nem esküdözni, hanem imádkozni kellett volna. Mikor lesz hiteles egy eskü? Mikor nem lesz abból vesztély és bukás? Akkor, ha azt megelőzi a bűnbánat, az alázat, az imádság, és akkor, ha

arra Isten biztat és bátorít minket. Ezeknek az embereknek is, ennek a nyolcvannégynek is Isten adta felülről a bátorságot, a merészséget, hogy merjenek esküt tenni. Itt Isten az, aki eskütételre bátorítja és biztatja ezeket az embereket. Mintha Ő maga mondaná: esküdjetek meg, vegyetek tollat és papírt és írjátok alá ezt az esküt. Persze, nem volt ez könnyű dolog akkor sem, és nem könnyű ma sem. Én úgy tudom csak elképzelni, hogy reszketett a kezük, amikor kezükbe vették a tollat és lehet, nektek is remegni fog a kezetek és hangotok, kedves presbiter testvérek, amikor nemsokára az esküt elmondjátok. Jól van ez így. Nem is lehet ezt másképp! Csak így lesz áldás az eskütételen és a szolgálaton. Örökre megjegyeztem a Teológián áldott emlékezetű professzorom szavát, aki mikor prédikálni tanított, egyszer azt mondta: nem jó lelkipásztor az, aki még akkor is, ha évtizedek állnak mögötte a szolgálatban, nem izgul akkor, amikor szószékre lép. Szinte minden alkalommal eszembe jut ez a mondat, amikor alkalomról alkalomra én is szószékre megyek. Mert ez az aláírás, ez az eskü egy elpecsételés, egy elkötelezés a szolgálatra és az építésre. Mert, kedves presbiter testvérek és kedves gyülekezet, a fontos ma is az, hogy Isten minket használni akar. Ez nem egy magától értetődő dolog. Az, hogy Isten elvégzi munkáját, beteljesíti azt, amit eltervezett, ahhoz nem fér kétség. De hogy ebben a munkában minket fel akar használni, az már kegyelem számunkra. Mekkora kegyelem az, hogy jön Isten és megszólít. Elhív és munkába állít minket. Ez a munka nagyon is konkrét. Isten nemcsak úgy általában akar használni minket, hanem megmondja egészen konkrétan, hogy mi a mi feladatunk. Itt ebben a fejezetben is nagyon gyakorlati és konkrét dolgokról van szó. Az életnek három olyan területéről van itt szó, ami nem csak akkor volt fontos, hanem ma is. Persze az is lehet, hogy ma egészen más kérdésekkel is szembe kell nézni, mert a világ nagyon megváltozott azóta. Ezt Isten a mi leleményességünkre bízta, hogy a mai kor kérdéseit lássuk meg, és Isten Igéje alapján próbáljunk jó válaszokat adni a mai kor kihívásaira. Ott akkor ezek voltak a legégetőbb problémák.

1. Az Úr napjának megszentelése. Ezzel sok baj volt akkor, és sok baj van ma is. A presbiter egyik legszebb és legfontosabb munkája, hogy ő szentelje meg az Úr napját, és igyekezzen ugyanakkor másokat is erre buzdítani. Persze manapság ez se könnyű és egyszerű dolog. Hisz közöttetek is vannak többen is olyanok, akiknek olyan hivatásuk, foglalkozásuk van, hogy sokszor vasárnap is kell dolgozniuk. De nem ezekről az alkalmakról van szó, amikor a munkahelyünk megköveteli a vasárnapi munkát, hanem, hogy amikor ilyen nincs, ne hanyagoljuk el az istentiszteleteket, s mindig szenteljük meg az Úr napját. Ha nem tudunk eljönni délelőtt, jöjjünk el este a templomba. Lásza mindenki a presbiteren, hogy ő ezt a napot nagyon komolyan veszi, megszenteli, és arra használja, amire Isten adta: a Vele való közösségre, a gyülekezeti, közösségi élet ápolására, a hitben és ismeretben való növekedésre. Az a presbiter, aki az Úr napját nem szenteli meg és nem veszi komolyan, az méltatlan erre a szent tisztségre és szégyent hoz Isten nevére.

2. A második terület a család. Itt is azt látjuk, hogy sok baj volt a házasságokban, hogy pogányokkal kötöttek házasságot. Most megfogadják, hogy családjukban is komolyan veszik Isten akaratát. A népnek az ereje a családban van. Az egyik amerikai elnököt megkérdezték a nyolcvanas években, hogy mit tart a legfontosabb dolognak az életében, és ő habozás nélkül így felelt: a családot, annak tisztaságát és összetartását. Amely nép nem tiszteli a házasságot és a családot, annak nincs jövője. Milyen rettentő, ha egy presbiter házassága tönkremegy és felbomlik. A presbiter tehát legyen példamutató az ő családi életében is. Nevelje gyermekeit Isten félelmében, felelősségével, férjével éljen békességben, kölcsönös tiszteletben. Így jó és szép bizonyosságot tesz ezen a területen is hitéről és Isten iránti ragaszkodásáról.

3. A harmadik intézkedés a szombat-évre, az elengedés évére vonatkozott, a szeretet és irgalom gyakorlására: hogy az elszegényedést megakadályozza és a rabszolgasorsra jutott testvért felszabadítsa. Erre nézve Isten fontos törvényt adott Mózes által. Sajnos, ezek legtöbbször csak „papíron” maradtak, a valóságban nem lett belőle semmi. Ez a harmadik dolog a mai nyelvre lefordítva a gyülekezeti közösségre vonatkozik. Egy közösségnek az ereje abban áll, hogy mekkora benne a szeretet, hogy a közösség tagjai tudják szeretni és segíteni egymást. Mit kívánhatnánk az új presbitereknek és mindnyájunknak jobbat és szebbet, mint hogy ebben a gyülekezetben mi tudjunk egy jó közösséggé válni. Egy olyan közösséggé, ahol szeretet van, ahol kölcsönösen segítik és megértik egymást. Legyen ez meg a régi és új presbiterek között, de az egész gyülekezetben is. Jertek, kérjük ezt most imádságban is az Úrtól. Ámen.

(Elhangzott 2012. január 8-án a Marosvásárhely-Alsóvárosi gyülekezetben.)

XXX. zsoltár

Dávid hálaéneke nagy veszedelem után

Magasztallak Uram, felemeltél engem,
Nem hagytad, nem türted más rabjává lennem,
Óh Uram, Istenem, hozzád kiáltottam,
Könyörültél rajtam.

Felhozta lelkemet alvilág poklából,
Fel is támasztottál haldoklók hadából,
Zengedeztetek az Urnak minden hivek,
Hálával tölt szívek.

Percig tart haragja, élethosszig kegye,
Este bánat száll ránk, öröm kél reggelre,
Azt mondom én azért jó állapotomra:
Nem rendül meg soha!

Igy könyörgék: Uram, mit használ csöpp vérem,
Ha por issza, hogyha éltem végét érem,
Dicsóít-e Téged az a por s holt lélek?
Irgalmazz, hadd élek!

És te siralmamat fordítád vígságra.
Gyászruhám leoldta, im bíborra váltva!
Zengjen dicséreted, magasztaljon téged,
Örökké, míg élek.

(Móricz Zsigmond átköltése, 1911)

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Dávid Zoltán
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Salamon Emese
Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea
ISSN 0254-4458

Bede Anna

Fohász

Köszönöm azt, Uram, hogy élek,
Köszönöm azt, hogy ép hitem,
S hogy e világban ím, a lélek
Gyönyörű házát építem,

Köszönöm azt, hogy sok bajomban
a Te Igéd vigasztalás,
s hogy ahol ennyi fájdalom van,
tovaröpít egy jó varázs.

Valami mindig talpra állít,
valaki mindig megsegít,
rövid utunk kálváriáit –
járva az átkok berkeit.

Köszönöm azt, hogy vársz a Mennyben,
s hívogató szód rám talál.
A sugaras, kék végtelenben
köszönöm azt, hogy nincs halál.